

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmertetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Peténél nagyobb, avagy díszbetűvel vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden negyszög centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A királyról.

Öfelsége I. Ferenc József 50 éves uralkodói jubileuma alkalmából.

Isten! add meg szent kegyelmed
A magyar királynak,
Hogy remélve, bizva benned:
Éljen a hazának;
Hogy a hármás bérc ormára
Süssön örök dics' sugára
S a mit megkezd, azt a nemzet
Bizalma kísérje.

Minden tettén áldás lengjen,
Ajkán szívünk éljen,
S ő békében, küzdelemben
Bizzék nemzetében;
Hogy az ország és királya
Üdvét egymásban találja
És a vészben szent egységben
Támogassák egymást.

Szent Istvánnak kegyessége
Legyen legfőbb kincse,
Könyves Kálmán bölcsesége
Fényét reá hintse,
Nagy Lajosunk száz győzelmé
Dicsőségét hadd emelje
S ajka-karja, hadd, akarja
Mátyás igazságát!

Érte ég a honfi érzet!
Kit szeretnénk jobban?
Nagy hűségünk nem euyészhet,
Mig csak szívünk dobban.

TÁRCA.

Ferenc-József, mint elbeszélő.*)

Zsófia főhercegasszonyt, felséges királyunk anyját, balul itélték meg apáink, tartván őt a magyarok ellenségének. Lehet talán, hogy a későbbi események azzá tették, de tény, hogy már 1844-ben ő sürgette, hogy a kis Ferenc főherceg (trónra léptéig királyunk csak a Ferenc nevet használta) tanulja meg a magyar nyelvet. Az anyai lélek próféta. Talán megsejtette, hogy a fia trónra jutván, inkább lesz egykor magyar király, mint osztrák császár. Tanítójaül csakhamar tisztelendő Kiss János udvari káplán szemeltetett ki.

A szittyia idioma nehéz kenyér, lassan ment a munka, de a fiatal, nyulánk főherceg rendkívül szorgalmas volt s példabeszédes jellemvonása, a nagy kötelességérzet, már mutatkozni kezdett. Két év alatt behatolt a pogány mistériumokba és 1846-ban már önálló magyar dolgozatokban irt az elbeszélői zsánerben, melynek impurumját ereklje gyanánt őrizgette fiókjában Kiss János. S ez a fiók csak ritka kedves vendége előtt nyílt meg, a kinek eldicsekedte.

*) Előszó Mikszáth Kálmántól, a Singer és Wolfner kiadásában most megjelent 1899. évi „Almanach”-ból, mely a naptári részen kívül 15 legjobb elbeszélő-írónktól hoz novellákat. Az „Almanach” ára 1 ft. Már kapható Lóvy A. s.-a.-ujhelyi könyvkereskedésében. Szerk.

A magyarok nagy királyát
Hű népei áldva áldják —
Népe áldja, mert királya
Bölcsen üli trónját.

A szeretet szétáradott
Trónjáról, mint tenger
S négy folyónk közt nem találsz közt,
Hol nem áldná ember.
A hódolat regét szöve
Dicsfényt hint a fölket főre
S népe ajka váltig hajtja:
„Nagy királyunk éljen!”

Mint a tömjén égbe törvén,
Szálljon ima érte:
Hogy nagy fényben, dicsőségben,
Hosszu legyen élte;
Hogy ellenét letiporja,
Hogy lehulljon dac a porba
S koronáján, mint szívárvány:
Tündököljön fenség.

Árpád földje meg ne törje
Az esküt, hűséget:
Védje karral, diadallal
A hont és Felséget.
Mind egy sorban, összeforrtan
Álljunk, mint szirt a habokban
És a vészben harcra készen
Támadjuk az ellent.

Az ős évek köztünk élnek,
Emlékek beszélnek . . .
A történet tömjént égét
A nagy magyar névnek.
Az Istenért, az oltárért,
A királyért, koronáért,
Égve ége nagy hűsége
Olthatatlan lánggal.

— Itt vannak az én kincseim.
Magok a letisztázott füzetek pedig Bécsben, a családi levelestárban vannak örök emlékül elhelyezve, a II. József és I. Ferenc irkái és tanszerei mellett.

Ferenc József, vagy Ferenc főherceg a hogy dolgozatait aláírta, két krónikaszerű tárgyat dolgozott fel: „Mátyás király vagy a cinkotai iteo” és „Miksa császár Mainzban.”
Olvastam mindkettőt, valóságosan fölhabzsolva szememmel a királynak már akkor káligráfikus gyöngybetűit. Igyekeztem betekinteni gondolataiba, érzéseibe s előttem állott az egész kép a multból, az irás fölé hajlott szőszke fej, a szelid kék szemekben merengéssel, világverő Mátyás régi dicsőségén régi kalandjain.

A főtisztelendő ur veres tintával javított itt-ott a szövegben, — néhol ő is rozsul. Felvidéki ember lévén, körülbelül úgy néz ki a dolog, mintha például Matuska Péter tanitana egy főherceget magyar nyelvre. De a nagy igyekezet és siker félreismerhetetlen, mert e fenséges növendék immár folyékonyan beszél el a híres cinkotai kántor furfangos ötleteit. Igaz, hogy hibákat is ejt. Hogy ne! Ezek e szerencsétlen magyar igék! A kitanulhatatlan hajtogatásuk! Az állhatatlan „meg”, mely mint a kis kutya, hol előtte, hol utána szalad az igének. Hát még a határozatlan és határozott mód! Hát az a sok dupla t meg l. És azt örökké eltalálni, hova tegyen az ember belőlük kettőt és hol elég egy is!

De az eredmény mégis meglepő. Két év mulva Ferenc főherceg nemcsak beszélni, ha-

A trónt védve tört meg élte
Sok nemes magyarnak;
Vérét, éltét nem kimélte,
Ment a viadalnak . . .
Mint oroslán, mint az orkán,
Haragjában haborodván,
Vas kezében rémes fényben
Ragyogott a pallos.

Isten! add meg szent kegyelmed
A magyar királynak,
Hogy remélve, bizva benned
Éljen a hazának!
Igy a hármás bérc ormára
Süt majd örök dics' sugára
S a mit kezdett, azt a nemzet
Vitéz karral, diadallal
Befejezi szépen.

Máthé Miklós,
lasztoméri g. kat. plebános.

Vármegyei ügyek.

Erzsébet királyné emlékfái. Erzsébet-napja volt e hó 19-én, gyász és fájdalmas megemlékezés napja a magyar nemzetnek. Dicsőült királynénk nemes emléke felujult minden szívben s újra érezzük a csapást, a mely az ő elmulásával nemzetünket érte. — Gyöngéd, szép gondolata Darányi földművelésügyi miniszternek, hogy a magyar társadalomhoz éppen e napon fordult azzal a kéréssel, hogy dicsőült Királynénk emlékezetére emlékfákat ültessen. Hegyen és völgyön, a városok népáradata, a csendes falvak egyszerű lakói közt szomorufűz, terebélyes hárs, viharral dacoló tölgy és örökzöld fenyő hirdessék az ő emlékezetét! . . . Hiszszük is, hogy a magyar társadalom megérti és méltányolja e kegyeletes gondolatot és beteljesül a miniszter reménye, hogy: „emlékfák milliója lesz őrizője és hirdetője a nemzet halás kegyeletének Magyarországon.”*)

*) A miniszter felszólítását, melyet nov. 19-én küldött szét az országba, lapunk „Hivatalos Rész”-e hozni fogja. Szerk.

nem már elbeszélni tud s néhol egy-egy népies szót is elejt.

Érdekes ez 1846-ban. Még Petőfinek is szemére vetik ebben az időben a póriás szavakat s Ferenc-József már használja. Azzal kezdi kis beszélykáját: „A czinkotai pap egy nap átbállagott Czinkotáról Budára, hogy Mátyás királytól valamely kedvezményeket szoritson ki a helységnek, mely másfél órát fekszik Budától.” Ime egy mondatban két népies szó, a miktől még fázna az akkori írástudók a Petrisevich-Horvát Lázárok és Vachottok. De tisztelendő Kiss János nyilván nem félt s úgy adta elő a nyelvet, a hogy ő összeszedte a könyvekből, meg a néptől vegyesen. Nem volt ő egészen járatos a nyelvben, azért tanította szavakat Palatinus Pistától szedte fel a tanulókony főherceg.

Az előadás a két dolgozatban elég ügyes, a forma tömör és kerekded, van érzéke a főhercegnek az iránt, mi a lényeges s abból nem is marad el semmi, viszont nincs semmi fölösleges sem. A két történet úgy van elmondva, hogy semmi se hibázik és semmi se rontja vagy zavarja az értelmet, hanem az élénkségek, a fordulatosságának nincs nyoma az egyéniség nem látszik még mikroszkopon se. Könynyü lett volna megjósolni, hogy az előkelő növendékből soha se lesz nagy elbeszélő. A mint-hogy nem is lett. De lett belőle nagy király. És az is csak valamelyes eredmény.

Örülnék, ha e kis közlemény valamilyen módon feljutna a királyig. Edes mosoly ra-

A m. kir. miniszterelnök, mint a dicsőült Erzsébet királyné emlékének megőrzésére érdeklődő országos bizottság elnöke, ezen bizottságnak folyó évi november hó 2-án tartott ülésén hozott határozatához képest felkéri mindazokat a hatóságokat, egyesületeket, hirlapokat, magánosokat stb., kik a megdicsőült királyné emléksobrára adományokat gyűjtöttek, hogy a már befolyt, de valamely pénzintézetnél gyümölcsötlenül el nem helyezett adományokat mielőbb, az aláírt, vagy megszavazott, de még be nem folyt adományokat pedig azok befizetése után szállítsák be a legközelebbi kir. adóhivatalba, illetőleg Budapesten a központi állampénztárba, vagy a IX. ker. állampénztárba, ahol azok mint az emléksoborra befolyt adományok, külön fognak beszolgáltatni. Felkéri továbbá mindazon hatóságokat, egyesületeket, hirlapokat, magánosokat stb., kik az általuk gyűjtött pénzt valamely pénzintézetnél gyümölcsötlenül elhelyezték, hogy az ezen betét feletti rendelkezésre jogosító okmányokat (takarékpénztári könyvecske stb.) szintén a kir. adóhivataloknak, illetőleg Budapesten a központi állampénztárnak, vagy a IX. ker. állampénztárnak szolgáltatásuk be, megjegyezvén, hogy ezek a betétek, az országos bizottság további rendelkezéseig, a gyümölcsötlen intézetnél hagyatnak meg. Végül felkéri a miniszterelnök mindazokat a pénzintézeteket, melyeknél ezen gyűjtés címén pénzeszegek elhelyeztetek, hogy az erről szóló részletes adatokat — nyilvántartás céljából — közöljék a m. kir. miniszterelnökséggel (Budapest, Vár, Szt.-Györgytér 1.) Minthogy pedig a m. kir. miniszterelnök ezekkel az intézkedésekkel nem kívánja a további gyűjtéseket megszüntetni, ennél fogva felkéri mindazokat, a kik még gyűjtenek, hogy a befolyó adományokat, azok gyümölcsötlen elhelyezése esetén pedig a rendelkezésre jogosító okmányokat, a kir. adóhivatalokhoz, illetőleg Budapesten a központi állampénztárhoz, vagy a IX. ker. állampénztárhoz juttassák el.

Új adó, vagyis inkább egy régi adó új alkalmazásban lép érvénybe az 1899. jan. 1-ével, t. i. az eddig úgynevezett betegápolási pótdó, mint az 1899-re előírt állami egyenes adók pótléka fog 3%-al kivettetni a jövő év kezdetével és fog beszédeni az állami adókkal együttesen az adózóktól.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1898. november 19-étől november 26-áig) a) házasságot kötött: 5 pár; b) kihirdetett: 2 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 14 esetben; d) elhalálozott: 7 egyén.

Hírek az országból.

Öfelsége, császári trónralépésének 50-ik évfordulóját, dec. hó 2-án ünnepli. A felség ünnepeben örömmel vesz részt a magyar nemzet is, mert a mi ötven évvel ezelőtt szomorúsággal töltötte el a haza boldogságáért aggódó hoafiúi szíveket, mindaz, isten kegyelméből, ötven esztendő elmúltával, szinte esodaszerűen, jóra változott. — És hogy ez így történt, abban szerenese volt mi reánk nézve az, hogy királyunk Öfelsége szívében nemcsak a kiengeszte-

gyogná be az arcát, hogy ötvenkét éves homályból hirtelen eléje toppan a tanulószoba a tisztelendő Kiss János jámbor alakjával. Eszébe szökkenek sok nagy gondolai fölé a szép rocoo történetke a találos kérdéseket fóládó királyról. Mikor még az volt a legnagyobb gondolja. Aztán, úgy képzem, sok minden együtt hasadna ki az emlékezés hegyéből ezzel a penzummal. Olyan is, a mi előtte volt, olyan is, a mi utána jött.

Ez a kis adoma volt talán az első lépése hozzánk. Nem is tudott róla, mégis az lehetett. A tárgy, igaz, hogy igénytelen, egy nagy iteőről Czinkotán és egy királyról, a kit a kántor felülmul elmességben. A tisztelendő ur nyilván csak olyan közömbös dolgoknál maradt, a melyekben nincsen tendencia. se ide, se oda. De az isten áldja meg ezért is. Hátha mégis ezekből hullt a finom lélekbe az a mag, mely Ferenc Józsefet szinte Mátyáshoz hasonló királyává tette a magyaroknak? Ki tudná azt, mi miből támad? Hiszen a mi fiaink is rendszerint a Mátyás legendákból szívják magokba a magyar érzés mézét.

Az első történet meg azért is érdekes, mert a leendő magyar király nem úgy írja meg a Mátyás-adomát, a hogy a mi krónikánkban van, Mátyás király nálunk ezt a három kérdést adja fel:

Hol kél föl a nap?

Hol van a világ közepe?

Mit gondol a király?

Főnséges urunk fiatalkori elbeszélésében

lődés fogant meg, de sőt dus érzetté fejlődött a magyar alkotmányosság, avval együtt a magyar nemzeti irányzatnak uralkodói szeretete. A magyar nemzet dec. 2-án nem az 1848. dec. 2-ának, hanem annak szentel ünnepet szívében, hogy mindaz, a mi ötven évvel ezelőtt ellenünk volt, ma már, — isten kegyelméből, felséges királyunk jószágából — mellettünk van. És hogy legyen ezután is mindig úgy, mint isten után király és nemzet egyetértő akarata hozta magával: ezért zeng a nemzet dec. 2-án *Te Deumot*. Az 1898. dec. 2-ika legyen tehát, mint lesz is, örömmünnepe nemcsak a kiengesztelődésnek de a király s nemzet egyetértő akaratának, hatalmának!

A király kegyelete. Öfelsége a Budavári Mátyás-templomban, a koronázó székes-egyházban, megtekintette III. Béla király és neje Antiokhiai Anna királyné örök nyugovó helyét.

Gizella főhercegnő, királyunk öfelségének idősebb leánya, Gödöllőről a székes fővárosba érkezvén, Budavárban két napig időzött s onnan tegnap este Öfelségével Schönbrunnba utazott.

Udvari tanácsosság. Öfelsége, Bánffy báró miniszterelnök előterjesztésére, megengedte, hogy a Magyarországon 1848-ig fennállott magyar királyi udvari tanácsosságra, melylyel a „méltóságos” cím jár, kinevezés céljából jövőre ismét javaslatokat tehessen a kormány.

Elesett honvédek emlékoszlopa. Török-Szent-Miklós város hazafias közönsége az 1848/49-iki szabadságharc felszázados évfordulója alkalmából a török-szent-miklósi elesett vitéz honvédeknek a róm. kat. temető kertjében díszes emlékoszlopot állíttatott közadakozásból. Az emléket ma d. u. avatják föl szertartásosan és alkalmi dicsőítő beszéd elmondásával.

Baross Gábor emléksobrát, mely Budapesten a központi indulóház parkjában van fölállítva, ma egy hete leplezték le az országos kormány, az országgyűlés, a főváros és az ország minden részéből odaérkezett küldöttségek jelenlétében.

Új bankók. Az új koronaértékű bankjegyek mintája már meg van állapítva. — Rajzaikat első rendű művészek készítették. Az új bankók alapnyomása rózsaszínű s az egyik oldal felülnyomása tisztán magyar szövegű lesz.

Hírek a nagyvilágból.

XIII. Leó pápa, mivel dec. 2-ika adventi péntekre esik, a mikor s róm. kat. híveknek a huseledelek élvezetétől tartózkodniok kellett volna, magyarországi híveit, tekintettel arra, hogy Öfelsége uralkodásának 50-ik betelt évét aznap ünneplik, a jövő pénteki bűjt megtartásától fölmentette.

A német császári pár Palesztinában hazafelé utaztában f. hó 23-án érkezett Pólába, a hol hajójáról kiszállva egyenesen a pályaudvarhoz hajtatott s onnan vasuton folytatta útját hazáig.

György görög herceg Kréta sziget kormányzójává kinevezetett. A szultán ebbeli elhatározását tegnap közölték a nagyhatalmasságok követei a herceggel, a ki már holnap elfoglalja kormányzói méltóságát.

Merényilet a muszka cár ellen. Isten-telen kezek azon mesterkedtek, hogy a vasuti vonatot, melyen a cár utazott, felboríthassák. Sze-

ellenben marad az első és utolsó kérdés, de a középső módosul. Mátyás ugyanis azt parancsolja a czinkotai papnak, illetve kántornak a ki inkognitóban helyettesítette:

— Nyuzza meg a követ!

Mire azt feleli Czinkota agyafurt mestere: — Nagyon szívesen, de előbb vétesse a vérét fölséged.

Nagyobb baj van a másik történettel. Mert ebben már nemzeti sérelem is előfordul. „A Miksa császár Mainzban” című történet semmi egyéb, mint a Mátyás és Holubár ismeretes históriája.

Miksa császár ugyanis Mainzban mulat, a hol a német nemesség környezi és ünnepli. Odavetődik azonban (a király saját magyar szavai) egy Brizé nevű francia lovag, a ki három napon át szidalmazta a németeket és hadi fegyvereik dicsőségeit, mondván:

— Alljatok hát ki ellenem, ha olyan vitézek vagytok!

És senki sem akad, a ki a garázdálkodó nagyszájú Brizét megfenyítse vagy vele szembeállni merjen, midőn végre harmadnapon előjön az a bizonyos leeresztett sisakrostélyos levepte, a ki megví vele és legyőzi. A lelkesült tömeg előtt leveszi sisakját s mindeneknek nagy csodálkozására elötünik maga Miksa császár.

Nyilván az egészben tisztelendő Kiss János ur a hibás, a ki a két Mátyás-anekdótából az egyiket odaajándékozta az osztrákoknak. (Jut is, marad is még Mátyásnak elegendő.) Gondolta magában, ha már sok egyebünk náluk

rekesére egy ör a merénylők előkészületeit észrevette és a sikkárookra fektetett tolaszakat még kellő időben eltávolította.

Havazás Angliában. A sziget nagy részéből erős havazást jelentenek, a mely néhol megakasztotta a közforgalmat.

Különfélék.

— **Beigtatás.** Bernáth Elemérnek, most már a debreczeni kir. tábla elnökének ünnepes beigtatása folyó évi november hó 21-én ment végbe a kir. tábla bírái, a főispán, polgármester, két püspök, az ügyvédokamara, kir. ügyészség, közjegyzőség, a debreczeni kir. tábla kerületéhez tartozó összes törvényszékek, járásbíró-ságok, az érdekelt vármegyék küldöttségei, Debreczen sz. kir. város hivatalnokkara stb. stb. jelenlétében. — Széll Farkas táblai tanácselnök üdvözlő beszédére — írja a „Máramaros” — Bernáth elnök alapos jogási individuuma valló szakértelemmel, szép és meleg szavakban választott, mely a mintegy 300 jelenlévőre azt a benyomást tette, hogy a táblai elnöki székbe méltónak bizonyult elődnek méltó utódját nyerte kir. táblánk. A nagy tanácssterem karzatát intelligens hölgyközönség foglalta el. A beigtatás ünnepes aktusa után gazdag díszbeid következett az „Arany Bika” szállóban, hol az új tábla-elnökért a szebbnél szebb dikiók egész özöne hangzott el.

— **Új táblai bíró.** Spóner Gyula dr. kassai kir. ítélőtáblai elnöki titkár ugyan ahhoz a kir. ítélőtáblához bíróvá nevezetett ki. A táblai új bíró Szunyoghy Dezső műszaki tanácsos, kir. ker. főfelügyelő igen tisztelt barátunknak sógora, Fischer Gusztáv br. és neje méltóságának veje s egy rokoni mint baráti réven Zemplén előkelő köreiből is a közkedveltség részese, mit bizonyít az is, hogy táblai bíróvá történt kinevezetése alkalmából egy ötöt, mint említettük kedves hozzátartozóit is gratulánsaik — kiknek táborához mi is ezennel csatlakozunk — a szó szoros értelmében elárasztották szerenese-kívánataikkal.

— **Kinevezés.** Sziráky Barna kuriai tanácsjegyző t. barátunkat öfelsége a király a kassai törvényszék elnökévé nevezte ki. Az új elnök vármegyénk fia; itt növekedett; itt tanult, hivataloskodását is itt kezdette; mint az ujhelyi törvényszék bíráját rendelték be a királyi kuriához tanácsjegyzői teendőkre. Kiváló tehetsége, vas szorgalma és jelleme jutalmál ott érte őt az elnöki kinevezés. — Sziráky Barna 1878-ban, Bosznia okkupációja alkalmával, mint tartalékos hadnagy is kitüntette magát a harc mezéjén, midőn szakaszának élén, halált megvető bátorsággal, az ellenségtől több ágyut elfoglalt. A vitézségi érdemkereszttel tüntették ki akkor. — Kitünően képzett jogász és kipróbált adminisztratív tehetség s mint ilyenben a kassai kir. törvényszék a kiváló elődökhöz méltó utódot nyert elnökül benne. Azért egy a törvényszék, mint jeles új elnöke fogadják szerenese-kívánatunk őszinte nyilvánítását!

— **Megyebizottsági tagválasztás.** F. hó 21-én Ujhelyben, a Staut József lemondása után megüresült megyebizottsági tagságra Jelenek Adám, az ondi vál. kerületben ugyanekkor megtartott választáson pedig Ehlert Gyula választottak meg vármegyei bizottsági tagokká.

van, miért ne legyenek ott a legendáink is. Talán az is hozzájárult, hogy a krónikát úgy, a mint történt a cseh Holubárral, a csehek iránti gyöngédségből se lett volna tapintatos az ifjú főhercegnek előadni. Egy udvari káplánba kelene bujnunk, hogy motivumait eltaláljuk.

De minthogy az nem lehet, hát ne apprehendáljunk érte Kiss Jánosra. Ha nem lett volna becsületes, jó magyar ember, ha nem ide huz a szive, hát bizony a nagy itcét is épp úgy oda ajándékozhatta volna Klosterneuburgnak vagy Keetzendorfnak.

De hála illeti részünkről Kiss Jánost azért is, mert ő segített ahhoz, hogy az Almanach, melynek évről-évre az a feladata, elbészélő iratokat felfedezni és bemutatni, ez idén magáról a fölséges királyról is konstatálhatja, hogy valaha magyar elbeszéléseket írt.

Örömet okoz ez minden magyar embernek s maga a király is szívesen gondolhat most ősz fejjel, nagy történelmi névvel, a magyar nemzet mély szeretetével koszoruzatlan első magyar beszélyére, melyben azt a kérdést téteti Mátyással: hol kél föl a nap?

Hátha elgondolkozik e kérdés fölött, mely négy száz év előtt lebegett egy király ajkán és ő maga is felteszi önmagához és mindenkihez: hol kél föl a nap?

Es egy belső hang feleli és még hozzá minden okos államférfi is azt feleli:

— Főlségednek Budán.

Folytatás az I. mellékleten.

— **A honvédség köréből.** A mult héten magasrangu katonatiszt-vendégei voltak városunknak, nevezetesen: *Forinyák* Gyula tábor-személy honvéd-főparancsnoksági adlatus, *Degefeld* gróf huszárfőhadnagy személyi segéd-tisztjével; *Surányi* Ferenc ezredes, dandárparancsnok és *Wagner* főhadbíztos, akik mindannyian kir. honvédszázalajunk megvizsgálása céljából jöttek, s a mint tudjuk teljes megelégedéssel távoztak.

— **Magyar zsidó hitszónok.** A sátoralja-ujhelyi „statusquo izr. hitközség“ iskolaszéke *Rosenberg* Bernát dr. elnök indítványára kimondotta, hogy a mindkét nembeli tanuló-ifjúság hitoktatásának újjászervezése céljából a hitközségi előljárást arra fogja kérni, intézkedjék mentől előbb egy teljesen képzett és a modern igényeknek megfelelő magyar hitszónok alkalmazása iránt. Mi a magyar hitszónok alkalmazását már néhány évvel ezelőtt több ízben sürgettük; ezért örömmel üdvözljük a derék iskolaszék életrevaló határozatát.

— **Időjárásunk** az egész héten változó volt. Hétfőn, kedden éjjel erősen fagyott, a fák egész nap zuzmarások voltak. Szerdán már fordulat állott be, esütörtökön esett, pénteken tavaszias leheletű idő egész nap, tegnap hol derült, hol borult. A hőmérő ingadozása a hét folyamán 24 fok volt; kedden d. u. -7, tegnap d. u. +17. A locsos-poccos idő nagyon kedvez a kanyaró- és a himlőbetegség terjedésének.

— **Jótekonycélú műkedvelői előadás.** A dec. 3-án tartandó műkedvelői előadásra szóló szinlapok már szétosztattak, ide ígatjuk egész terjedelmében: A s.-a. ujhelyi városi színházban szombaton, 1899. december hó 3-án mérsékelt felemelt helyárok mellett, részben a helybeli árvaház, részben a Vörös- és Fehér-kereszt egyesület javára. Színrekerül: *Durand és Durand*, bohózat 3 felvonásban. Írták: M. Ordeneau és A. Valabrègue. Fordította: Kürthy Emil. (Rendező: Bajusz Andor ur, ügyelő: id. Spillenberg Barna ur, sugó: Schweiger Aron ur.) Személyek: Coquardier Bajusz Zoltán ur. — Durand Albert, fűszer-nagykereskedő Gnädig Lipót ur. — Luise Coquardier leánya, Albert neje Tomesányi Gizella k. a. — Durand Albert. hires ügyvéd, Albert unokatestvére Bajusz Andor ur. — Javanon magánzó Isépy Zoltán ur. — Barbatier, törvényészi si szolga Kail Béla ur. — Charvet, Durand ügyvéd inasa Adriányi Béla ur. — Theodore, kereskedő segéd Adriányi Gyula ur. De la Hont-Tourelle Spillenberg Sárka k. a. — Irma, Jeánya Szokolay Margit k. a. Faquette Bariss Árpád né urnő. — Clariss, eseléd Albert kereskedőnél Mattasovszky Sárka k. a. — Allamügyész Ruby Pál ur. — Tvszéki elnök * * Történi napjainkban. Az első felvonás Passyban Albertnél, a 2-ik felvonás Párisban Durand irodájában, a 3-ik felvonás: Az igazságügyi palota egyik várótermében. Helyárok: Alsó- és középpáholy 6 ft. — Oldalpáholy 5 ft. — I-ső rendű támlásszék 1 ft 40 kr., — II. r. Támlásszék 1 ft 20 kr., — III. r. Támlásszék 80 kr., — Erkölyülés 50 kr., — Földszinti állóhely 40 kr., — Katona és gyermek-jegy 25 kr., — Karzat 20 kr. — Jegyek előre válthatók a „Zemplén“ kiadóhivatalában s az előadás napján este 6 órától a színházi pénztárnál. — A felvonás közben Lukács Károly helybeli zenekara játszik. — Az előadás kezdete pont 7 órakor. — A színház fűtve lesz. — Az előadást a vármegyeháza nagytermében táncmulatság követi, melyre külön meghívók nem adatnak ki. A táncmulatságra személyjegy 1 ft, család-jegy 2 ft. — Felülfizetések a jótekonycél érdekében köszönettel fogadtatnak.

— **Esküvő.** Fényes esküvőnek volt szemtanuja f. hó 22-én vármegyénk egyik felvidéki járásának székhelye, Szinna község. Udvardi Kossuth Elek járási főszolgabírónak kedves leányát, Saroltát, az nap vezette oltárhoz Csopely Kornél kir. erdész. 84 robogó kocsi dél felé egymás után hozta a diszes násznépet. Délután 3 órakor indult meg a menet a hivatalos helyiségbe, a hol *Matolai* Etele alispán végezte a polgári kötést. Innen egyenesen a templomba vonultak, hol *Lehoczky* Endre szinai rk. esperes-plebános adta reá az új házaspárra az egyház áldását hatóságos beszédet is intézve hozzájuk a házasság fontosságáról, a hitvesi szeretetről és hűségről. Az egyházi esketést fényes lakoma követte. Felkészültökben nem volt hiány. *Thuránszky* László, mint násznagy, első sorban szólalt fel s éltette a fiatal házaspárt. *Kossuth* János dr. az örömszülőkre, — *Matolai* Béla az alispánra, mint a polgári kötés teljesítőjére, s *Lehoczky* Endre esperesre, mint eskető papra emelte poharát. A sok pohárköszöntő közül megemlítendő még a *Matolai* Etele alispáné, ki szokott ékes szavaival s fiatalos kedélyével éltette a szép nemet. A lukulusi vacsora után tánc következett, melyhez Lányi Samu ungvári zenéje szolgáltatva a talpalálót. Az általános vig hangulat egész kivilágos kivraddig tartott. Isten áldása kísérje z új frigyét!

— Politizáló jezsuiták a templomban.

Sárospatakról, lapunk nyomtatása közben s nem rendes tudósítónktól hosszabb közleményt kaptunk, mely a többek között így szól: F. hó 23-án este bucsuztak el városunktól a jezsuita-átvány, kik a „szent missio“ küldetésében községből-községbe járva, Sárospatakra is kaptak meghívást, a hol a róm. kat. templomban nyolc estén át hirdették isten igéjét, mindig óriási közönség előtt s mindig bizonyos politikai célzatu kirohánásokkal... Különbön pedig el kell ösmerni, hogy zamatos magyarsággal és a nép szája ize szerint, pompás svádával tudnak prédikálni. A retorikai fordulatok közül különösen kedvelik a példázó beszédet... A bucsuzó páter is sokat példálózott. Egy példálózását vázlatosan ide ígatom: „... hát jártam én Szögedébe is, a Csillag-börtönben fölkerestem a bűnösöket, vannak vagy 900-an, a kiknek az a bűnök, hogy a szegény özvegyek, és árva veritékkel keregett és megörzész vették az ő kezükre bizott pénzt könnyelműen elferblizték... nos és miért... azokért a rossz törvényekért, melyeket alkottak azok az országgyűlési képviselők, akiket ti választottatok?“... Azt hallottam, végzi tudósítónk, hogy ezeket a jezsuita-átványkat „hivatalból“ utatztatják és pedig azért, hogy pacifikáljanak... Hát én erre csak azt mondom, hogy vigyázzanak az arra hivatott közhatalóságok, ne hogy ebből a jezsuita-ögyelgésből valamelyes baj érje a hazát!

— **Kifosztott órásbolt.** Folyó hó 25-ről 26-ikára menő éjjel ismeretlen tettesek Zemplényi Sándor órá és ékszerkereskedőnek a Roth Bernát Rákóczi-utcai házában birt boltját megnyitották és, a tulajdonos állítása szerint, 22 pár különféle fülbevalót, körülbelül 60 darab órárt, (ebből 8 tula ezüst, egy pedig egy fedélű rem. ütőóra), továbbá 48 darab ezüst láncot és 10—12 darab mellűt, a mely értéktárgyak mind a kirakatban voltak, a káros beeslése szerint összesen 870 ft értékben elloptak. A boltba kettős ajtó vezet, melynek zárai, nem különben a külső ajtó keresztvasa lakattal voltak becsukva. A zárat reggel a boltnyitáskor kinyitva, a keresztvasat pedig benn a boltban találta a tulajdonos; és mert az ajtón semmi erőszak, a záron semmi feszítés nyoma ninesen, a tolvajok a három különböző zárat csakis alkulesal nyithatták meg s munkájuk után itélve gyakorlott, kitanult gazemberek lehetnek. Erdekese a dologban az, hogy a javításba hozott órák közül, melyek közt több arany is van, egy sem veszett el, s a Wertheim-szekrény is érintetlen maradt. Különbön a boltban levő értéktárgyak betörés ellen 3000 ftig biztosítva voltak. A rendőrségnek és a csendőrségnek a tettesek kiletét illetőleg eddig semmi pozitív nyoma ninesen.

— **Hány bolt van Ujhelyben?** A rendőrség közelebb érdeke statisztikát készített az Ujhelyben létező összes nyílt üzletekről, vagyis az összes kereskedésekről, beleértve a szatocs-boltokat is. — Ebből megtudjuk, hogy az összes boltok száma 210, azaz kétszáztiz, tehát minden 700-adik lélekre jut egy-egy bolt! — A legfőbb kereskedelmi vonal természetesen a város közepén menő főutvonal: a Széchenyi- és Wekerle-tér, a hol 84 és a Rákóczi-utca, a hol 56 nyílt üzlet van.

— **Uj község ház felavatása.** Erdő-Horvátiban f. hó 20-án volt a diszes új község háznak és körjegyző laknak ünnepes felavatása. A nagyszámban megjelent közönség zsufozásig megtöltötte az ez alkalomra feldisített község háza nagytermét. A felavatás szertartását a hitfeleketek lelkészei végezték, mely alkalommal *Sallay* Sándor ref. lelkész gyönyörű beszédet intézett a hallgatóságához; végül a ref. daloskör *Gaal* Endre tanító vezetése alatt egy alkalmi éneket adott elő. A Himnusz eléneklése közben szertartást oszlott az egész társaság. Az ünnepes szertartást délután táncvigalom követte, mely mind erkölcsi, mind anyagi tekintetben szépen sikerült. Az intelligencia *Komássy* Antal körjegyző vendégszerető házában gyűlt össze barátságos vacsorára, hol tóztokban nem volt hiány. A mulatság tiszta jövedelme 33 ft 70 kr., mely is a tűzoltóalapra fordított. — Felülfizettek: *Deutsch* Róbert Tolesva 2 ftot; *Lux* Károly Ujhuta 1 ft 50 krt; *Márton* Sándor S.-A.-Ujhely, *Komássy* Antal, *Vollay* Izidor, *Gaal* Endre, *Braidsver* Antal, *Jeddi* Kálmán, *Jeddi* Kálmán, *Lado* Árpád, *Kovács* István, *Jeddi* Kálmán, *Lado* Árpád, *Mérszky* József 1—1 ftot; özv. *Kása* Mihályné, *Sallay* Sándor, *Somsák* Elek, *Hajduczky* István, *Tolesva*, *Sztareczky* Géza Tolesva, *Greiner* János Tolesva, *Felszegi* László Vámos-Ujfalú, *Merschell* Magdolna 50—50 krt, kiknek ezen az uton is köszönetet mond: A rendezőség.

— **Nyul a sirban.** Egy boldogtalan tapsifüles a minap, hogy-hogy nem, betévedt a református temetőbe. Ahogy a sirásó észrevette és hajszolta, szegény feje egy frissen ásott sirgödörbe került s ott is történt kimulása, mert egy előhívott puskás ledurrantotta.

— **Párosviaskodás.** A m. hét esütörtökén az ujhelyi határhoz tartozó longi erdőben pisztolypárbaj volt. Mint ellenfelek *Pataki* Tasziló és *Rosenthal* Lajos bodroglői bérlő állottak egymással szemben. A feltételek súlyosak voltak. Kétszeri golyóváltás 25 lépésről. *Pataki* két lövése nem talált, *Rosenthal* egy lövése esütörtököt mondott, másodsor a kitűzött idő alatt nem lőtt. A párbajra az adott okot, hogy *Pataki* *Rosenthal* kölesönös sértegetések után tetteleg bántalmazta. Erdekese, hogy egy esendőrjárór a párbajt észrevette s arról a kir. ügyészségnek jelentést tett.

— **Színészet.** A kassai új színházat 1899. okt. 1-től *Szendrey* Miska új szinigazgató, *Leszkai* András aradi szinigazgatónak volt titkára és művezetője nyerte el. — *Tiszay* Dezső miskolci szinigazgató pedig a pécsi színházat kapta meg, így tehát hozzá és társulatához alig ha lesz többé szerencsénk, a mit őszintén sajnálunk.

— **Megválasztva.** *Urbán* Ferenc nyugalmazott szolgabíró, mint értesülünk, Rimaszombaton árva és iparügyi másodtanácsossá választották meg. Gratulálunk!

— **Pályázat.** A s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében 1 ft 10 kr napi zsold évi 50 ft ruházati átalánnyal több fővigyázói valamint 90 kr napi zsold 50 ft évi ruházati, átalánnyal és szabályszerű mellékletmennyekkel javadalmazott több vigyázói állás van üresedésben. Mindazok, kik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajtják, pályázati kérvényeiket 2 hé alatt tartoznak benyújtani. Igazolványos altiszteknek, s a tót nyelvet beszélőknek elsőbbségük van.

— **Ügyvéd-iroda.** *Székely* Albert dr. hirlapíró, lapunk munkatársa, ügyvéd irodáját 1899. évi március 1-én Sümegről szülővárosába, S.-A.-Ujhelybe helyezte át.

— **Házalás tiltatik!** A kereskedelemügyi m. kir. minister S.-A.-Ujhelynek a házalás tilalma tárgyában kelt szabályrendeletét jóváhagyván, a szabályrendelet f. é. december 1-én lép hatályba. A képviselőtestület a szabályrendelet hatályba lépéséről az összes törvényhatóságokat értesítette.

— **Jótekonycélú műkedvelői előadás** Varannón, az ottani kisedővő javára nov. hó 26-ik napján színre kerülnek: a „Két nő egy férfi ellen“ c. egy felvonás vigjáték, melyben a szerepköröket *Lampel* Nándor és *Gaal* Margit s *Fülöp* Erni k. a. k., — továbbá a „Hol a férj?“ c. egyfelvonásos vigjáték, melyben a szerepek *Zseltvay* Ida k. a. és *Füzesséry* Pál, *Filiesk* Miksa és *Princz* Antalnak vannak kiosztva. Felülfizetések köszönettel fogad és nyilvánosan nyugtat a rendezőség. — Előadás után tánc következik.

— **Mielőtt vásárolnánk** tájékozunk magunkat s hozassuk meg ingyen a *Löfkovits* *Arthur* debreczeni ékszerész nagy képes árjegyzékét.

— **Jó házból való fiu** azonnal felvétetik tanulónak *Ardüzer* *Violant* cukrászdájába Gálszécsen. — Ugyancsak kerestetik egy tanonc özv. *Glück* *Jakabné* s.-a.-ujhelyi könyvkötészetében is.

— **Ajánlkozik** egy szakmájában teljesen képzett fodrásznő helyben házakhoz, avagy vidékre is. Cim: *Rakitai* *Szidónia* *Kossuth-Lajos*-utca 175. szám.

— **Eladó** egy jó karban levő zongora igen jó hanggal, olesó árban. *Kazinczy*-utca 514. sz. alatt az udvarban (félemelet.)

— **Időjósolat november 27-re.** *Szeles*, — eső.

Báli selyem 45 krtól 14 frt 65 krig

méterenként — valamint fekete, fehér, szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámentesen, valamint házhoz szállítva. — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek:

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.**

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. — 4.

A ZEMPLÉN NAPTÁRA már megjelent és kiadóhivatalunkban 40 krtól kapható

Irodalom.

A magyar kegyes-tanítórend névtára az 1898/9 tanévre e napokban megjelent s egy példánya szerkesztőségünkhez is beküldtetvén, e névtárt hamarosan megösmertetjük a következőkben: A rend tagjainak összes száma 394, a mi arra mutat, hogy a Magyarországon tanítással foglalkozó rendek sorában a piarista-rend a legnépesebb. A 394 rendtag közül 26 rendi házban a tanügy terén működik 232, a szerzetes-

tanári pályára előkészül 134, újoncöndevendék 27, 1 rendtag pedig a bécsi udvari kamarai levéltárnál van alkalmazva ideiglenesen. Rendes tanár 167, ezek közül doktor: 32; egyetemi nyilvános rendes tanár: 1, egyetemi helyettes tanár: 1, egyetemi magántanár: 1. Aldozópap 258, közöttük 10 aranymisés. — A rend legidősebbje (született 1811-ben) Faeth Alajos, a ki 70 éve, hogy viseli a piarista reverendát. — A rend feje Magyar Gábor, c. kir. főigazgató, a Ferenc-József-rend lovagja, ki az önálló magyar rendtartomány keletkezése, vagyis 1721 óta a rendfők sorában a 32-ik. — Tiszteletbeli rendfő Kalmár Endre kir. tanácsos. — Erdemesnek tetszik a fölemlítésre, hogy a rend újoncöndevendéinek vezetékneve egytől-egyig jó magyar hangzású, ami nyilván arra mutat, hogy a rend kormányja újabb időben szült feketet a rend fiataljainak névmagyarosítására. — Az ujhelyi ház összesen 12 tagot számlál. — Osmerőseink közül, a kik t. i. az utolsó két évtizeden át a s.-a.-ujhelyi gimnáziumban tanárkodtak, most Kovács János Szegeden, Cserhalmy József Debreczenben, Tóth György Kecskeméten, Vékony József ugyanott, Para Endre K.-Szebenben, Lóky Béla dr. Kolozsvárt, Krasznapolszky József Léván, Harkay István M.-Szigeten, Csintalan Pál N.-Beeskereken, Priváry Géza N.-Kanizsán, Perényi József dr. ugyanott, Fűredi János Szent-Györgyön, Ormándy Miklós dr. Temesvárt, Tietz Sándor Trenesenben, Halmi László Vácon, Takács József, Szabó Mátyás, Horváth Sándor, Hidegh Mihály, Rády József és Balogh Sándor Veszprémben tanárkodnak. — A rend vezetése alatt az 1897-98. tanév folyamán 8657 tanuló részesült közoktatásban. — A rend bejéleltének erős hullámzását mutatja, hogy pl. az 1870-ben beöltözött 30 egyén közül maig 6 egyén maradt meg a rend kötelékében. — Az 1897. nov.-tól 1898. nov.-ig elhalálozott hét rendtag között van a derék Hudra János is, a ki Ujhelyből Temesvárra helyeztetvén át, ott halt meg korának 52-ik évében. — Ny. b!

A Szalay-Baróti írta „Magyar Nemzet Történeté”-nek, 85. füzeté az 1849–60 évig terjedt abszolút uralmat, a kibékülésre irányult kísérletet, — az 1861-iki országgyűlést, — a provizoriumot (1860–65), — és a kiegyezést Ausztriával tárgyalja szokott vonzó és világos előadásban. Ezt a füzetet az Erzsébet királynét, továbbá I. Ferenc József és Erzsébet királyné koronázását ábrázoló műmelléklet s azonkívül az 1849-től 1865-ig a nemzet közjogi kibontakozásában vezető szerepet vitt államférfiaknak a szövegbe nyomott képei teszik igen vonzóvá. Ezen a füzetben kívül még két füzet jelenik meg legközelebb, s avval a nevezetes mű véget ér. Ara egy-egy füzetnek: 30 kr. A teljes négy kötet megrendelhető Lampel Róbert könyvkiadásában Budapesten, Andrassy-ut 21. sz. a. úgyszintén kapható Sátoralja-Ujhelyben is a Lövy Adolf könyvkereskedésében.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zene-mű folyóirat épp most megjelent XXI. füzeté tartalmazza a következő érdekes zenemű-njónságokat: I. Gaál Ferenc „Nyisd ki anyám a virágos ablakot” című szép balatoni nótáját, II. Heiderberg Albert „Szívem szerelme” című dalamos polka francouzseját, III. Aletter V. A kis özvegy (die kleine Witwe) Barisson Olga által világhírűvé vált kuplét, magyar-német szöveggel s végül IV. Jenzen A. „A titkolt szerelme” című szép hegedű darabot zongora kísérettel. Minden füzeté ily gazdag tartalommal jelenik meg e közkedvelt zenemű folyóiratnak. Egy-egy füzet mindenkör 10 oldalra a legszebb s legsikerültebb divatos zenemű-njónságokat hozza, negyedében 6 füzet 60 oldal zeneművet ad 1 ft előfizetésért. Egyes számok 25 krétt, ha az összeg beküldetik. Előfizethetni az október-december-évigyre csak a „Zenélő Magyarország” (Klöckner Ede) zenemű kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery-utca 52/a honnan megismertetésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

Egyesületi élet.

Felolvasás. A s.-a.-ujhelyi iparosok önképző egyesülete az utóbbi időben élénk jeleit adja életrealóságának. Jól esik a léleknek ideig-óráig lerázni a mindennapi nehéz munka fáradalmait s a lét küzdelmeiben kimerült lelket felfrissíteni, szórakoztatni. E célból mindent megtesz ez egyesület derék elnöksége és jeles férfiakat kér fel ismeretterjesztő és szórakoztató előadások tartására. Ilyen szép és alapos tanulmányról tanuskodó előadást tartott Rosenberg Bernát dr. „a tüdővéstől való óvakodástól” f. hó 20-án. A nagyszámu hallgatóság, mely a Friss H. tágas étkezőjét zsufolásig megtöltötte, éber figyelemmel kísérte a jeles szakember minden szavát s a felolvazót zajos óvációban részesítette. Felolvasás után a közönség a mi kedves kis Werner Sárkának szép cimbalomjátékában gyönyörködött. Valóban megérdemelte a tapsokat, melyekkel a hallgatóság őt most is megörvendeztette. **Biró Pál** „A Kádár Eszter meg a Maris Panna” című saját elbeszélését olvasta fel. Mondanunk sem kell, hogy a jeles fiatal recitátor ez alkalommal is nagy sikert ért el. Végül **Ignáth József** a nőkről szóló monológjával szintén kitünően oldotta meg szerepét.

Tisztújítás. A s.-a.-ujhelyi városi kaszinónak mai rendkívüli tisztújító közgyűlése elé nagy érdeklődéssel néznek a kaszinói tagok. Mint értesülünk, a tagok nagy többsége a következő lisztában állapodott meg: elnök: **Mattya-sovsky Kálmán**, alelnök: **Mészáros István**, háznagy: **Klimó Menyhért**, pénztáros: **Schweiger Aron**, jegyző: **Szokolozsky Rezső**, könyvtáros: **Novák Gyula**. — **Választmányi rendes tagok:** Dókus Gyula, Kiss Ödön, Isépy István, Hornyay Béla dr., Stern Armin dr., Székely Imre, Schmidt Lajos, Somogyi Gyula, Vályi Bertalan, Vágó Gyula, Székely Elek és Reichard Salamon dr. — **Póttagok:** Klein Artur, Juresó Agoston, Grünbaum Simon és Klein Emil.

A sárospataki polgári kaszinó a közérdeku ismeretek terjesztése és népszerűsítése céljából f. hó 27-én, azaz ma d. u. 3 órakor a városháza nagytermében **felolvasást** rendez, melynek tárgyai: 1. Megnyitó. — 2. **Kötse I. „A melegről”** (kísérletekkel és bemutatásokkal.) E felolvasásra a t. érdeklődőket Ujhelyből is tisztelettel meghívja a kaszinó nevében: **Ballagi Géza dr. elnök.**

Mellkép-leleplezés. A homonnai izr. nőegyesületnek f. hó 20-án tartott rendkívüli közgyűlésén ment végbe az egyesület nagydemü néhai elnöke, **Thomán Dávidné dr.-né** mellképének leleplezése. A közgyűlést **Moskovics Ervinné dr.-né** nyitotta meg csinos elnöki beszéddel, — utána következett **Lengyel Samu** egyesületi titkár alkalmi beszéde, méltatván az elhunyt nő kiváló érdemeit az egyesület körül. Ezután következett a szegénysorsu iskolásgyermek felruházása téli ruhával, lábbelivel stb., mely aktus után a megható ünnep véget ért. — *rl.*

Nyilvános nyugtató.

A s.-a.-ujhelyi iparosok önképző egyesületének S.-A.-Ujhely.

Ezennel elismerjük, miszerint a mai napon 20 azaz husz frtot átvettünk, mely összeget mint Erzsébet királyné O Felsege emlékére emelendő szoborra történt adományt, a szobor-alap javára kezeljük ezen adományt a „Nemzet” című napilapban annak idejében már nyugtáztuk. Budapest, 1898. nov. 14.

Teljes tisztelettel

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Nyilvános nyugtató és köszönet.

Gróf Pálffy-Daun Lipótné szül. Lónyay Olga urnó ő méltósága, a kis-azari ev. ref. iskola céljaira 5 azaz öt ft kegyes adományt küldött hozzám. A méltóságos asszony e nagybecsü adományát, mint jóltevő lelkének újabb jelét, egyházam nevében, hálás köszönettel nyugtatom.

Kelt Kis-Azar, 1898. nov. 22.

Féter Mihály,

ev. ref. lelkész, iskolaszéki elnök.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Schneider Jakob, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S.A.-Ujhelybe küldendők.

A zemplén-megyei tanító-egyesület alapszabályai.

(Folytatás.)

IV.

Az egyesület szervezete.

14. §. Az egyesület munkásságának kellő kifejtése tekintetéből:

- 1) választ magának az ügyek vezetéséhez szükséges megfelelő számú tisztviselőket;
- 2) szervez egy központi választmányt;
- 3) felosztja magát körökre s majd együtt, majd körönként gyűlésezik;
- 4) tagja az 1872. évi szeptember 2-án kiadott min. szabályrendelet 16. §-a értelmében netalán létesítendő országos tanítói testületnek.

15. §. Az egyesületnek körökre való felosztása a megye közigazgatási járásai szerint történik; de ha egy-egy járás kör tagjainak száma a 10-et meg nem haladná, úgy két, sőt három, egymás mellett levő járás egybevonható.*

16. §. Az egyesületnek van hivatalos pecsétje ezen felirással: „Zemplénmegyei tanító egyesület pecsétje.”

17. §. Az egyesület az 1872. évi szept. 2-án kiadott min. szabályrendelet 16. §-a értel-

* E pontra nézve az 1897. dec. 9-én tartott közgyűlés elhatározta; tekintettel a volt körök pangására, meoldó munkálkodására, az egyesület ez után két körben fog működni, u. m. Alsó- és Felsőkörben, melyek ez időre már meg is alakultak és a közgyűlés ebbeli határozatainak celszerűsége mellett bizonyítanak. R-vezető.

mében netalán létesítendő országos tanítói testületben egy választott képviselője által vesz részt.

18. §. Az egyesület központja a megye székhelye.

V.

A tisztviselők.

19. §. Az egyesület tisztviselői:

1) egyesületi tisztviselők: 1 elnök, 2 alelnök, 1 fő- és 2 aljegyző, 1 pénztárnok, 12 választmányi tag;

2) járásköri tisztviselők: 1 elnök, 1 alelnök, 1 jegyző, 1 pénztárnok, 1 könyvtárnok.

VI.

A tisztviselők hatásköre és felelőssége.

20. §. Az egyesület s egyszersmind központi választmány elnöke:

1) összehívja a köz- és központi választmányi gyűléseket s azokon a tanácskozást vezet;

2) képviseli az egyesületet mind hatóságok, mind pedig egyesek irányában;

3) kezeli az egyesület pecsétjét;

4) vezeti egy jegyző ellenjegyzése mellett az egyesület levelezését;

5) utalványozza a központi pénztár bevételeit és kiadásait s felette sürgős esetekben 10 frt erejéig saját felelősségére is utalványozhat;

6) örködik a pénztár kezelése felett s azt időről-időre megvizsgálja;

7) felügyel az egyesület ügykezelésének egyéb ágaira;

8) felveszi a nála ajánlkozó egyesületi tagokat és a központi választmánynál bejelenti; 9) eljárásáról naplót vezet s arról valamint az egyesület szellemi és anyagi állapota, működése s egyéb viszonyokról időről-időre a központi választmányoknak, évenként pedig a közgyűlésnek számot ad.

21. §. A járási körök elnökei:

1) összehívják a járás körüli gyűléseket és azokon elnökölnék;

2) végrehajtják e gyűlések határozatait;

3) örködnék az illető pénz és könyvtárak kezelése felett;

4) felveszik a nálok ajánlkozó egyesületi tagokat és azokat, valamint az előforduló helyváltoztatásokat is az egyesület elnökének s ennek útján a központi választmánynak bejelentik;

5) az egyesület elnökével ügykezelési viszonyban állanak s azt a körök működésének eredményéről az erre vonatkozó adatok beküldése mellett, időről-időre értesítik.

22. §. Az alelnökök, az elnök távolléte vagy akadályoztatása esetében ezek hatáskörébe lépnek s az elnöki tiszttel járó jogokat és kötelezettségeiket saját felelősségük terhe alatt átvesszik.

23. §. A jegyzők:

1) vezetik a gyűlések jegyzőkönyveit;

2) az elnököknek hivatalos leveleikben segédkeznek s azok kiadványait ellenjegyzik;

3) őrzik és rendben tartják a hivatalkönyveket és irattárakat.

24. §. A pénztárnokok:

1) átvesszik és kezelik az egyesület, illetőleg a járási körök pénzvagyont;

2) bevételezik az egyesület javára befolyó jövedelmeket;

3) fedezik azokból a gyűlések vagy illető elnökeik által utalványozott szükségleteket;

4) jegyzéket vezetnek és adnak ki a fizetési hátralékokról és az egyesület javára fenálló követelésekről;

5) minden évben az egyesület közgyűlését legalább két héttel megelőzőleg, rendes számadást készítenek és az illető elnökök igazolásával ellátva s ennek útján megvizsgálás és a közgyűlés elterjesztés végett a központi választmányhoz küldik.

25. §. Könyvtárnokok:

1) a gyűlések által megállapított s az elnökök által beszerzett lapokat és könyveket átvesszik, rendezik és biztos helyen őrzik, rólok leltárt készítenek s ennek egyik példányát illető elnököknek átadják;

2) a körgyűlések alkalmával a meglevő könyvek és lapok jegyzékét a tagokkal közlik;

3) az egyesület tagjai által kívánt könyveket és lapokat olvasás végett kiadják és épségben való visszatérítésükről gondoskodnak.

26. §. Minden tisztviselő a tiszttel járó, köteleességek, hü és gondos teljesítéseért felelős s a rá bízott dolgokban netalán önhibája miatt esett kárt az egyesületnek megtéríteni tartozik.

VII.

A tisztviselők választása és az időközben megürült tisztviselői állás betöltése.

27. §. Az egyesületi tisztviselőt rendszeren, egy ezen alkalomra ideiglenesen megválasztott elnök vezetése alatt az egyesület közgyűlésén; a járásköri tisztviselőket pedig az első szervezkedés alkalmával az egyesület közgyűlése által kiküldött, máskor pedig maguk által megválasztott elnökök vezetése alatt az illető járási körök gyűlésein választatnak és tiszteletből működnek.

Folytatás a II. mellékleten.

28. §. A választás titkos szavazat után a jelenlevők szótöbbségével történik és 3 évre szól.
29. §. Tisztségviselőkké csak a rendes tagok választhatók.

30. §. Ha valamely tisztségviselői állás időközben megürül, annak betöltése felől ideiglenesen, azaz a legközelebbi gyűlésig a központi választmány intézkedik.

VIII.

A központi választmány.

31. §. Az egyesület ügyeinek a jelen alapszabályok értelmében vezetése és intézése egy központi választmány szervezettel.

32. §. A központi választmány áll az egyesület tisztségviselőiből és 12 választmányi tagból.

33. §. A központi választmány teendői:

1) végrehajtja a közgyűlés határozatait;
2) összeköttetésben áll a járási körökkel s ezeknek az elnökség útján betervezett kisebb és halaszthatatlan ügyeit elintézi, a nagyobbakat pedig a közgyűlés elé terjeszti;

3) tárgyalja az egyesület s a járási körök munkálkodását s az eredményt véleményes jelentése kíséretében a közgyűlés elé terjeszti;

4) megvizsgálja a pénztárnokok számadásait és a rendben találtakat felmentési záradékkal ellátván, felülvizsgálat végett a közgyűlés elé terjeszti, a hiányosokat pedig a hiányok pótlása iránt adott utasítással visszaküldi;

5) sürgős halasztást nem szenvedhető esetekben intézkedik a segélyezések felett, mely intézkedés azonban csak ideiglenesen és a közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében történik;

6) meghatározza a közgyűlés idejét;

7) előkészíti a tanácskozást s a megállapított tárgy sorozatát a gyűlés ideje és helyének pontos kitétele mellett legalább 2 héttel előtte a „Zemplénben“ közzé teszi s arra az egyesület minden egyes tagját külön is meghívja;

8) gondját nagy szorgalommal kiterjeszti az egyesület érdekében fenálló intézetekre;

9) intézkedik az időközben megüresedett tisztviselők betöltése iránt;

10) nyilván tartja az egyesület tagjait és a belépni óhajtókat titkos szavazás után választja;

11) ügyel az alapszabályok kellő fogantatására és megtartására.

34. §. A központi választmány az ügyek kivánalmához képest gyűlésezik.

35. §. Gyűléseit, melyeknek idejét az elnök határozza meg, a megye székhelyén S.-A.-Ujhelyben tartja.

36. §. Érvényes határozathozatalára legalább 3 egyesületi tisztségviselő és 6 választmányi tag jelenléte és a jelenlevők általános szavazattöbbsége szükséges.

37. §. Az ügyvezetés könnyítése és gyorsítása végett, a központi választmány saját kebeléből egy 3 tagból álló munkabíró és egy 3 tagból álló számvizsgáló-bizottságot nevez ki s az ezen két csoportba eső ügyeket azok véleménye és előterjesztése alapján tárgyalja.

IX.

A közgyűlés.

38. §. Az egyesület évenként egyszer a megye területén belül, általa egy évvel meghatározott helyen rendes közgyűlést tart.

39. §. A közgyűlés teendői:

1) választja az egyesületi tisztségviselőket, a központi választmány tagjait, az egyesület országos tanító-testületi képviselőjét és az egyesületi tiszteletbeli tagokat;

2) felosztja az egyesületet járási körökre;

3) megállapítja, vagy szükség szerint megváltoztatja saját ügyrendi szabályzatát;

4) értekezik és határoz a 2. §-ban foglaltakat illetően felmerülő indítványok felett;

5) maga elé terjeszti a járási körök munkálkodásának eredményeit s a legjelesebb értekezéseket szerzőik által felolvastatván, azok méltatása felett végérvényesen határoz;

6) kérdéseket tűz ki a következő gyűléseken megvitatandó a 2. §. 1) 2) 3) pontjaiban foglalt tárgyokról;

7) határoz a pályadíjak iránt;

8) felülvizsgálja a pénztárnokok számadásait és a rendben találtakra nézve a központi választmány által adott felmentéseket jóvá hagyja;

9) tudomást szerez a járási körök könyvtárainak állapotáról és használatáról;

10) maga elé terjeszti a központi választmány által ideiglenesen elrendelt segélyezéseket s a megkezdetteknek folyóvátétele vagy beszüntetése, valamint a költségvetés alapján e célra a következő évre tett előirányzat felett határoz;

11) meghatározza a jövő közgyűlés helyét.

40. §. A közgyűlés idejét a központi választmány határozza el.

(Vége köv.)

CSARNOK.

Elegia.

— Naptáromból —

Braila, 1898. jul. 1.

Oly szomorú a szívem... Pedig, hiszen nyár van: a természet még itt a nagy városban is ragyogtatni tudja bájait; a nagy házak közé is kerül itt-ott egy kicsi zöld oázis, melyen a szabad természethez szokott szem oly édes gyönyörrel, oly soványgva pihen meg.

Mégis oly szomorú a szívem... Pedig mind azt a tarka-barka változatosságot, mind azokat az élvezeteket, melyeket ez orientális város nyújt, — látom, szemlélem, mind ez új és érdekes nekem.

Es mégis oly szomorú a szívem... Az emberek elhalmoznak jóságukkal, örömmel hallják jóra intő szavamat; társadalmi összeköttetésem és állásom folytán sok derék és művelt emberrel cseréllek eszmét, kötök barátságot, — mégis oly szomorú a szívem.

Meg van mindenem, mit a világ jónak, szépnek és élvezetesnek tart, — mi az hát te szív! mi az, mi nyugtalanít? Mi az a titkos bú, mely véredet szivja? Mondd hát!... Nem felel a szív, nem tud felelni: sir, zokog, kesereg...

Lemegyek a Duna partjára... ugy vonz e esőndesen tova folyó víztömeg. Elnézem sárga habjait. Oly ismerősek ők nekem!... mintha sokszor gyönyörködtem volna már bennök, mint-ha egy ország határánál végbucsut intettem volna nekik. Igen! hiszen onnan jössz te drága folyó, onnan hozasz te nekem üzenetet, hova szívem — lelkelem visszavágy: hazámból. Az édes hazából, melyen kívül nincsen számunkra hely, melyen kívül a legvidámabb percben is bánatos a szív, de melynek határain belül a bánatos szív is vidgava sir.

Ertem hát most a szív névtelen keservét, hiszen: „Távol estem mint a levél, melyet elkap a forgószél” — hazától. Ertem és felfogom Eötvös örök szép szavainak igazságát is: „Szívemet cseréljen az, ki hazát cserél!” Dobja el magát az azt a szívet, melyet ezer édes emlék köt otthonához? Tépje ki azokat az érzelmeket, melyeket már szülő anyja tápláló kebele ojtott bele? Felejtse el a magyar haza multját minden hőseivel, nagyjaival és dicsőségeivel együtt, — felejtse el annak válságos, semmi jóval nem biztató jelenét, — felejtse el a jövőt, a bizonytalan jövőt? Nem! erre nem képes egy ember, nem képes erre a magyar!

Midőn egy hazájától távol esett, azt igazán szerető szív mind ezt átgondolja, — midőn egy élettelen folyamon kívül senki és semmi nem hoz hirt neki arról, valljon: „El magyar, áll Buda még?” Oh mondjátok! tehet-e akkor egyebet, minthogy kicsorduló könnyein keresztül Egre emelje tekintetét: „Isten, magyarok Istene! Hallgasd meg egy keseregő szív fohászát és vedd le a magyarról büntető bal kezéd súlyát! Halld meg, oh halld meg a te népednek imáját: Isten áldd meg a magyart jó kedvvel, bőséggel!”

Mert ilyenkor csak az ima segít: a mely súly messze külföldön fohászszal könnyit magán, amely kéz imára kulesolódik ott össze a hazáért, az a szív tenni is tud, az a kéz a hazáé, akár karddal, akár tollal, akár ekével szolgálja is azt.

... És ismét a tova folyó habokba merül tekintetem. Mennek, futnak... tovább, csak tovább. Egyik-egyik felesap lábaimhoz: „En hazából jövök. Oly szép ott. De hát lásd, nem mehetek vissza: természetem kötelességem viszával tovább... tovább.”

A természet, a nyugtalan természet hajt engem is tovább, mindég tovább; a hivatás, a szigorú kötelesség űz, ösztökél: tovább, csak tovább!... És a hazája után siró szív hallgatni kénytelen. Meg kell hogy elégedjék a hazájából jövő borus felhők üzeneteivel, a sárga, zavaros folyam bus hírivel...

... Ezért oly szomorú... szomorú a szívem...

Monte Azarico.

Közgazdaság.

Felhívás. A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Minister ur a f. évi 62673/VI—I számú nagybecsű intézvénnyel kizárólag oly kiscgazdák részére, akik bármely kisterületen mutatnak szőlőmegújítással tényleg sikereket teljesítve szőlőmegújítással tényleg sikereket mutatnak fel, 10,000 db. szőlőültványt, 50,000 amerikai szőlővesszőt és 60,000 ezer db. karót utalványozott a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület útján. Felhivatnak tehát mindazon községek és egyesek, akik ezen kedvezményt igénybe óhajtják venni, hogy ez iránti kérvényüket, községi bizonyítvány kapcsán, melyben a már munkálat alatt álló terület is igazoltatik, a

a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület elnökségéhez legkésőbb a f. év december hó 20-ig annál is inkább mutassák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek. S.-A.-Ujhelyben, 1898. november 25.

A gazdasági egyesület elnöksége.

Jó tanácsok kis gazdáknak.

Annak a nagybirtokosnak aki nagy kiterjedésű földek felett rendelkezik, nem épen életbe vágó kérdés, hogy vajon 6 vagy 10 m/m. buzát arat-e holdanként. A kiscgazdának azonban aki csak néhány hold földdel rendelkezik, nagyon is fontos életbevágó kérdés, hogy mennyit teremjen földje, mert ha egy bizonyos minimumnál kevesebbet terem, nem képes adóját fizetni, s talán maga is éhezni kénytelen. Hogy pedig talaja bőven teremjen arra elkerülhetetlen kellék, hogy az jól megműveltesék, s hogy bőven legyen trágyázva. Megművelés alatt a gyakori és mély szántást értjük — no meg ha szükség a kapálást, vetés előtt minden talajt legalább kétszer, de sőt háromszor kell szántani; a gyakori szántás által porhanyitjuk a talajt s ez által tesszük termékenyebbé; irtjuk a gyomot, pusztítjuk a gazdának földben élősködő ellenségeit. Az ugar szántásnál évről-évre eresszük valamivel mélyebbre az ekét, persze ezt csak úgy tehetjük meg, ha ökreinket jól tartjuk. A mélyebb szántás által nagyobb talajréteg van kitéve az időjárás elmállasztó hatásának, s így vastagabb földréteg fog a növény gyökérzetének rendelkezésére állani.

Trágyázás és pedig gyakori trágyázás a második előfeltétele a jó terméshozamnak. Mennél több tápláló anyagot szállítunk a trágyával a földbe, annál nagyobb termésre számíthatunk. A trágyázás terén kétségen kívül az istállótrágya játsza a legfontosabb szerepet, s ezért minden gazdának kötelessége sok és jó minőségű trágyát termelni, s különösen gondot kell fordítani arra, hogy a trágya legértékesebb része a hig ürülék ne menjen kárba; azt tehát fel kell fogni, s vele a trágyát időközönként megöntözni. A kihordásnál pedig különösen arra kell vigyázni, hogy a trágya ne álljon kupacokban, mert különben a kupac helyén a vetemény annyira kövér lesz, hogy megdől, míg egyebet sovány marad. Kihordás után azonnal el kell azt egyenletesen teregetni, ha kilugozódik az se baj, mert a kioldott anyagot úgy is az alatta levő talajba viszi a víz. Csak azután persze az istálló trágyából se jó a tálságosan sok, különösen ha a talaj különben is kövér — humusz dús. Tudvalevőleg az istállótrágyával nagyon megkövített talajon a buza megdől, a szem vissza marad. Az ilyen földekre azután már nem istálló de ásványi eredetű trágya kell, minő a szuperfoszfát, mely megerősíti a földet s kitünő termővé teszi azt. Az efféle szuperfoszfátnak nevezett ásványi trágyából egy magyar holdra 120-150 kgt szokás kihinteni, amelynek a használata nagyon kifizeti magát, mert sokszor különösen az ilyen túlkövér, igen humuszdús földeken — meg is kétszerezi a termést.

Végre a harmadik kellék jó termések előzésére, a tiszta és jó minőségű gyommentes mag. A mag tisztaságára pedig szintén nem fektetnek a kis gazdák elég súlyt, s többnyire csak úgy rostátlanul vetik azt el. Pedig azt nagyon szépen ki kell tisztítani, vetés előtt, hogy egyetlen gyom-mag se maradjon benne, mert a gyom nagyon hamar elhatalmasodik s elvonja a miveleti növény elől a talajban levő tápláló anyagot, be is árnyékolja azt, s így természetesen visszaveti azt.

Sátoralja-Ujhelyi piac. 1898. nov. 25.

	I. o.		II. o.			I. o.		II. o.		
	ft	kr	ft	kr		ft	kr	ft	kr	
16 gr. zsemlye	—	2	—	—	Paszuly 100	—	7	50	6	00
kilogrammonként	—	—	—	—	» 1	—	—	—	—	—
Abajdóc-kenyér	—	20	—	18	Aszaltszilva 100 l.	22	—	16	—	—
Rozs-kenyér	—	16	—	14	» 1	—	—	—	—	—
Marhahús	—	52	—	48	Örlött dara 100	20	—	18	—	—
Borjughús	—	60	—	56	» 1	—	—	—	—	—
Báránhús	—	—	—	—	Tatárka 100 liter	—	—	—	—	—
Sertéshús	—	60	—	—	» 1	—	—	—	—	—
Szalonna	—	70	—	68	Burgonya 100 liter	1	80	1	40	—
Viasz gyertya	1	50	1	20	Eletneműek:	—	—	—	—	—
Öntött gyertya	—	48	—	46	Buza 1 mmáza	9	50	9	30	—
Szappan	—	28	—	24	Kétszeres 1 mm.	—	—	—	—	—
Egy tojás	—	3	—	—	Rozs 1 mmáza	7	65	7	40	—
» kiló mák	—	36	—	32	Malátáarpa 1 mm	6	50	6	30	—
» vaj	—	85	—	75	Árpa 1 mm.	5	00	5	40	—
Sertésszür	—	80	—	76	Zab 1 mm.	5	80	5	40	—
Liszt 100 kiló	18	40	17	20	Kása 1 mm.	11	—	10	—	—
» 1	—	19	—	—	Kukorica 1 mm.	5	20	5	00	—
Borsó 100 kiló	18	—	16	—	Spiritusz 1 liter	—	—	—	—	—
» 1	—	20	—	18	» 4 100 Tralles ^o	—	—	—	—	—
Lencse 100	12	—	8	00	» 100 Tralles ^o	—	—	—	—	—
» 1	—	14	10	9	Sav. káposzta 1 ko.	—	—	—	—	—

Vármegyei Hivatalos Rész

Szabályrendelet a faiskolákról és fásításokról.

I. A községi faiskolákról.

(Folyt. és vége)

b) a községi tanköteles gyermekeket, az iskolák tanrendjében megállapítandó időben és az 1894. XII. t.-c. végrehajtása tárgyában 1894. évi 48.000. sz. a. kelt földmívelésügyi miniszteri rendelet c. mellékletében foglalt utasítás szerint a fatenyésztésben gyakorlatilag oktatni.

A faiskola kezelő néptanítók ezen hatáskörükben elkövetett mulasztásaiért a néptanítókra vonatkozó fegyelmi szabályok értelmében felelősek.

Más faiskola kezelők fegyelmi tekintetben a községi alkalmazottakra vonatkozó szabályok alá esnek.

9. §. Az 1894. XII. t.-c. 47. §-a értelmében szabadon elárúsítható, illetőleg az üzemtérben meghatározott számon túl termelt események eladási árából a faiskola kezelők részeltethetők. A részesedés mérvét a számadás be-terjesztése után a községi képviselő testület évről-évre állapítja meg.

III. A fásításokról.

10. §. A vármegye területén átvonuló állami közutak befásítását a kereskedelemügyi minster ur által az általa megállapítandó sorrendben az általa meghatározandó fanemekkel olyképp fog foganatosítani, hogy a fák az állami közúthoz tartozó területen ültetendők.

11. §. Az állami közutakon a fák ültetését és ápolását, valamint a kivesszett fák pótlását, állami közegek végzik.

12. §. A fák ott, hol az állami közút mentén mindkét árkon túl fekvő földszallagok az állam tulajdonát képezik, ezen földszallagokra, — ott, hol az említett eset nem áll fenn és a forgalom jelentékeny, az árok belső lejtőjére, ott pedig, hol az út szélessége és a kisebb forgalom azt megengedi, az ut padkájára ültetendők.

13. §. A fasorok lehetőleg olyképp ültetendők, hogy az egyik oldalán ültetett fák ne az ut másik oldalán levő fakkal, hanem a fák közötti tér közepével legyenek átellenben, vagyis hármassal kötés alkalmazandó.

A fák koronájának a földszinttől való magassága gyümölcsfáknál legalább 2-2 méter erdei fáknál 2-5 méter.

Az egymás mellett ültetett két fakoronája között, legalább is a kifejlett koronaa szélességének megfelelő szabad tér hagyandó. Ehez képest az alma, körte, dió, gesztenye és eszternyefák egymástól (15—20 m.) távolságra, szeder, szilva, és meggyfák, (8—10 m.) távolságra, erdei és gazdasági fák pedig (15 m.) távolságra ültetendők.

14. §. A törvényhatósági utak befásítása a fásítási tervben megállapított sorrendben, határidőkben és módon kiadó.

Ezen fásítási tervet, az államépítészeti hivatal közbenjöttével, az orsz. gyümölcsészeti biztos (azon törvényhatóságokban a hol selyemtenyésztés van: és az orsz. selyemtenyésztési felügyelőség), valamint a törvényhatósági mezőgazdasági bizottság és gazdasági egyesület meghallgatásával, a vármegye alispánja állítja össze s a szabályrendeletet követő egy év alatt jóváhagyás végett a törvényhatóság elé terjeszti.

15. §. Az 1890. I. t.-c. 1. §-ának 3. 4. 5. és 6. pontjában említett közutak közül azok, a melyek utárokkal bírnak, vagy ezen szabályrendelet hatálya alá lépnek utárokkal elláttnak, az utfenntartásra kötelezettek által, az e tárgyban külön hozandó törvényhatósági határozattal megszabott határidőkben fásítandók be.

A járási főszolgabírók (rend. tanácsu városok polgármesterei) kötelesek a jelen szabályrendelet életbeléptétől számítandó egy év alatt a fenti határozmányok értelmében befásítandó utvonulatokat összeírni s az érdekeltektől meghallgatásával a befásítás módjait és határideje tekintetében a vármegye alispánjához további eljárás végett véleményes jelentést tenni.

16. §. A jelen szabályrendelet 14. és 15. §-ában említett utak befásításánál azon különbséggel, hogy az állam helyett az utfenntartó érteendő a jelen szabályrendelet 11. 12. és 13. §-ai irányadó.

17. §. A fák valamennyi közút mentén oly karban tartandók és nyelésük akként eszköz-
lendő, hogy az ut mentén esetleg fennálló távirda vagy távbeszélő készülékeket ne érintsék.

18. §. A törvényhatósági utakon a fák ültetését, gondozását és pótlását az utfenntartó személyzett, a többi közutakon a község megbízottai, a községi faiskola kezelő felügyelete alatt végzik.

A törvényhatósági közutak befásítására szükséges eseményeket a törvényhatóság szerzi be.

A mely községek határában oly területek vannak, a melyek befásítására az 1894. XII. t.-c.

47. §-a értelmében a községi faiskolák esemete készlete első sorban fordítandó, a faiskolai üzemtérben meghatározandó a események azon aránylagos mennyisége, a mely évenként a jelen szabályrendelettel megállapított befásítására szolgál.

19. §. A közutnak a községek belterületén átvonuló, valamint a községek belterületén eső részletei, ez utóbbiak legalább 5 kilométer hosszúságban, az orsz. selyemtenyésztési felügyelőség utasításai szerint szederfakkal ültetendők be.

A közutak többi részletei, minden község határában azon fanemekkel ültetendők be, a melyek az illető község faiskolájában tenyész-
tetnek.

20. §. A törvényhatósági utak befásítási, valamint az ezen ültetvények gondozási költségeit, a mennyiben ezek másként nem biztosítottak volna, a törvényhatósági utalap viseli.

A községi közdülő közutak befásítási költségeit a községek, az 1890. I. t.-c. 1. §. 3. 4. 6. pontjában említett közutakat az utfenntartók, az 1890. I. t.-c.-nek az utfenntartásra vonatkozó határozmányai szerint és az azok alapján megállapított arányban viselik.

A törvényhatóság és a községek, a szükséges költségeket a közutakra vonatkozó költségvetésben, a jelen szabályrendelet hatálya alá lépést követő évtől kezdve előirányozzák.

IV. A járási faiskola felügyelőről.

21. §. A kis és nagy községi faiskolák és a jelen szabályrendelet III. fejezetében említett fásítások felügyeletére, szakképzett egyének s első sorban gyümölcsészeti tanfolyamot végzett, illetve a fatenyésztéshez értő néptanítók sorából, minden járásban 1—1 esetleg a szükséghez képest több faiskola felügyelő alkalmaztatnak, kiket az illetékes járási főszolgabíró és kir. tanfelügyelő meghallgatása után a vármegye alispánja nevez ki.

Ugyancsak a vármegye alispánjának hatáskörébe tartozik a faiskola felügyelőket ezen állásuk alól hivatali mulasztások, szolgálatra alkalmatlanság vagy lemondás esetén fölmenteni.

A járási faiskola felügyelő állásukról, betegség esetén kivéve csak január és július hónapokban mondhatnak le.

22. §. A járási faiskolai felügyelők kötelessége:

1. a felügyeletük alá tartozó községek faiskoláit évenként kétszer, még pedig tavasszal és augusztus hónapban a járási főszolgabírónak bemutatandó és általa jóváhagyandó utiter szerinti meglátogatni, azok üzemtérszerű és célirányos kezelését ellenőrizni s az e tekintetben szükséges utmutatásokat megadni;

2. a községek faiskoláinak megsemmisülésekor az azokból teljesített közúti fásításokat megvizsgálni s az e tekintetben szükséges utmutatásokat megadni;

3. a talált hiányok orvoslása intézkedni, szükség esetén a járási főszolgabírónak jelentést tenni;

4. a községi faiskolákban a szederfatenyésztésre vonatkozó utasításokat az országos selyemtenyésztési felügyelőség utasításai szerint tavaszi látogatáskor megadni, az őszi látogatáskor pedig azok foganatosítását ellenőrizni;

5. a látogatások befejeztével a faiskolákban a szederfatenyésztés, továbbá a szederfa ültetvények állapotáról az országos selyemtenyésztési felügyelőségnek jelentést tenni.

6. szakkérdésekben a faiskolákra és ültetvényekre felügyelő hatóságoknak véleményes jelentéseket adni.

A járási faiskola felügyelők a fennebb körülírt kötelességeik teljesítésében elkövetett mulasztásaiért a vármegye alispánja által felelőssé kizárásával esetről esetre 5 firtig terjedhető rendbirsággal büntethetők.

23. §. A járási faiskola felügyelők, az illető községek terhére minden egyes őszi és tavaszi kötelező látogatás után 2 ft díjat kapnak.

Ezen díjakat a községektől a járási főszolgabíró hajtja be s a faiskola felügyelőnek évenként május hó és szeptember hó 31-ig napló bemutatása ellenében kifizeti.

Azon község, a melyben a faiskola felügyelő kötelező hivatali útját teszi, a fuvartermészetben kiszolgáltatni köteles. A fuvar, a faiskola felügyelő megkeresésére, a járás azon községébe állítandó, a melyből a meglátogatandó községbe közvetlenül indul.

Ha valamely község ezen kötelezettségét nem teljesíti, a fuvar, a járási főszolgabíró által a mulasztó község költségére rendelendő ki.

A természetben való fuvarra és a fennebb megállapított látogatási díjra van igénye a járási faiskola felügyelőnek akkor is, ha valamely község által szakdologban önként kerestetik meg a kiszállás iránt.

Felsőbb hatóságok által történt kiküldetések alkalmával a járási faiskola felügyelő költségeinek megtérítéséről a kiküldő hatóságnak kell gondoskodnia.

V. Hatóságok.

24. §. A faiskolák és fásításokban kárt okozó cselekmények az 1894. XII. t.-c. 93. 94.

és 95. §-ának, illetve az 1890. I. t.-c. 125. §-ának büntető határozmányai, esetleg a vonatkozó büntető törvények hatálya alá esnek.

Az 1894. XII. t.-c. 93. 94. és 95. §-ában ütköző kihágások az ezen törvény 103. §-ában említett hatóságok által és az ezen törvény szerinti szabályozott eljárás mellett torlandók meg.

A jelen szabályrendelet alapján fölmerülő egyéb hatósági intézkedésekre nézve az 1894. XII. t.-c. 102. §-ában említett hatóságok illetékesek.

Zárhatározatok.

25. §. Jelen szabályrendelet, kormányhatósági jóváhagyása után azonnal hatályba lép.

A községi faiskola kezelők és a járási faiskola felügyelők a szabályrendelet életbeléptét követő 3 hó alatt alkalmazandók.

Kelt mint fent.

Jegyzette:

Bernáth Aladár,
IV. aljegyző.

Kiadta:

Thuránszky László,
t. b. főjegyző.

4487. sz. T Zemplén-vmegye kir. tanfelügyelőjétől.

A Zemplén-vármegyei t. tanító urakhoz!

A „Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága” és az „Eötvös-alap Orsz. Tanító Egyesülete megbízásából Ujváry Béla szerkesztésben megjelent „Erzsébet királyné” e. emlékfüzetet alkalmasnak találván arra, hogy a népiskolai tanulók lelkében a megdicsőült magyar királyné iránt a hála, az elismerés és az igaz kegyelet megerősödjék: felkérem a t. tanító urakat, hogy ezen füzetnek a növénydek között leendő elterjedését támogassák.

S.-A.-Ujhely, 1898. nov. 17-én.

Nemes Lajos,
kir. tan. tanfelügyelő.

2912/I. 98. sz. A szinnai járás főszolgabírájától.

Körösvény.

Folyó évi november hó 11-ik napján Te-
csik Mihály oszt.-ruzsnyiczai lakos udvarába egy veres szőrű, körülbelül 6—8 éves jól táplált or-
jas tehén éjjeli órákban betévedt, s nevezett által gondozásba vétetett.

Köröztetését ezennel elrendelem.

Szinnán, 1898. évi nov. hó 24-én.

Kossuth Elek, főszolgabíró.

Nyilt-tér.)*

Kérdezzük meg a háziorvost!

KRONDORFI

SAVANYÚVIZ

legkitünőbb asztali víz

és mint

GYÖGYITAL

minden hurutos bántalmaknál

legjobban ajánlható.

KAPHATÓ:

S.-A.-UJHELY: Szentgyörgyi Vilmos
Klein Albert
TOKAJ: Olay Lajos cézegeknél.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	novemb. 27. Virgil pk.
Hétfőn,	novemb. 28. Rufusz vt.
Kedden,	novemb. 29. Szaturnin pk.
Szerdán,	novemb. 30. András ap. †
Csütörtökön,	decemb. 1. Elig pk. hv.
Pénteken,	decemb. 2. Bibiána sz. †
Szombaton,	decemb. 3. Xav. Ferenc.

A szerkesztő postája.

Sz. A. dr. úrnak — Sümeg. Nagyon örülünk a vi-
szontlátásnak. Szives üdvözlét!

M. E. úrnak *Perbenyik*. Humoros egy történetke.
Próbálja jóízűen kidolgozva beküldeni.

Nyilatkozónak Nekünk ahhoz a dologhoz semmi
közünk. — Ön „további tanácsunkat” is kéri. Nos: tegyen
ugy, mint tett az ó-kori bölcs, hogy t. i. „contempe et vin-
ces” ami szabad fordításban azt jelenti, hogy „ereszse
az egyik fülén be, a másikon ki.”

Baedekernek. Igaza van. Köszönet a figyelemért!
K. A. úrnak — *Czeke*. Ügyét, magam nem járhat-
ván el benne, jó kezekre bízom.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

A nagymélt. Sennyey Béla báró ur bélyi uradalmában, a darvasi pusztán 11 drb. számfeletti tenyésztésre alkalmas magyar tehén eladó. Venni szándékozóknak Hidegkővy agárdi kasznár ur a marhát megmutattatja és az árukat megmondja.

Tisztelettel
Kiss Károly,
tiszttartó.

Bérbeadó birtok.

A báró Vécsy Sándor ur tulajdonát képező Zemplénmegyében a Bodrogközben, Bodrog-Szerdahely, Kis-Kövesd és Luka községek határában fekvő mintegy 5400 magyar (1200 □ öles) holdnyi ingatlanok, lakóház és gazdasági épületekkel felszerelve 1900. évi április 24-től kezdődőleg hosszabb időre haszonbérbe kiadók.

Az ingatlanok egymáshoz közelfekvő két birtoktestben tetemes részt buzatermő szántóföldből állanak. — A b.-szerdahelyi birtoktest kiterjedése mintegy 3000, a lukai 2400 hold esetleg elkülönítetten is kiadandók.

Mindkét birtoktestnek vasuti állomása, mely jövő évben rakodó állomássá lesz kiépítve B.-Szerdahely.

Feltételek iránt értekezhetni Ambrózy Nándor ügyvéddel Sátoralja-Ujhelyben. — Ügynökök, közvetítők kizárva.

S.-A.-Ujhelyben a Bercsényi utczában 2 lakóház, a szükséges melléképületekkel s udvarral együtt szabad kézből eladó.

Bővebben értekezhetni a kiadóhivatalban.

Puha padlóra kitünő padlómáz.

LINOLEUM

padlómáz. (Törv. védve.) 3 árnyalatban.

Eisenstädter Testvérek lakk és festék-gyárából **BÉCS.**

Bejegyzett védjegy: VAS LOVAG. Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padló-zománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetetlen tartóssága.

Több ízben megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett értéktelen utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csak az Eisenstädter féle Linoleumot kérjen a „Vas Lovag” védjeggyel.

Egyedüli főraktár S.-A.-Ujhelyben: **BEHYNA TESTVÉREKNÉI.**

Szőlővessző eladás.

Első osztályu gyökeres furmint és hárslevelű szőlővessző ezre Kassa pályaudvarra szállítva, ára: **tíz forint** Csomagolás önköltségben. Vételár fele előre beküldendő. Megrendelések intézendők **Horalek Ferencz** Kassa város főpénztárosához.

Tölgy műfa eladás.

Perény határában vasuti állomáshoz két kilométernyire fekvő „Csonkás” tölgyerdőben

15—25 cm. vastag 1003
26—40 cm. vastag 2002
41—88 cm. vastag 766

Összesen 3772 darab hosszú törzsű tölgyfa 1898 december 1-én d. e. 10 órakor Perényben az erdőgondnoki lagnál írásbeli zárt ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladatik. Versenyzők kötelesek 760 frt bánatpénzt előre letenni. Árverési és szerződési feltételekről felvilágosítást ad Perényben (Abauj-megye)

Uradalmi erdőgondnokság.

S.-A.-Ujhely város előljáróságától. 260/98. jk. sz.

Hirdetmény.

S.-A.-Ujhely város tulajdonát képező országos vásárok helypénzszedési joga, a jövő 1899. évi január 1-től kezdődő három évre bérbeadandó lévén, e végből a nyilvános árverés megtartásának határidejéül **folyó 1898. évi december 5-ik napjának délutáni 3 órája** a városháza kis tanácstermébe ezennel kiütetik.

Az évi bér kiküldési ára 1900 frt. Ovadéka az árverésen elért bérösszeg fele.

A részletes feltételek az előljáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1898. évi nov. 19-én.
Pataky Miklós, Ujfalussy Endre,
városi jegyző. a város főbírája.

308/98 végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1898. évi V. II. 514. és 515. számú végzése következtében Dr. Rosenthal Sándor ügyvéd által képviselt Péchy Erzsébet javára Dr. Löcherer Lőrinc helybeli lakos ellen 175 és 150 frt s. jár. erejéig 1898. évi augusztus hó 9-én tozantósított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 848 frtra becsült következő ingóságok, u. m. fegyver, lókantár és házi butorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1898. évi V. II. 514/2. sz. végzése folytán 320 frt tőkekövetelés ennek esedékessé vált 5% kamattal és eddig össze 38 frt 45 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Helyben alperes lakásán leendő eszközösére 1898. évi november hó 30. napjának délelőtti 11 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbre ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elővezetendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi nov. hó 7. napján.
Tomasovszky Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Tk. 3264/98. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Bogdányi Mihály végrehajtást szenvedő elleni 39 frt 40¹/₂ kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő Nagy-Kázmér községében fekvő a nagy-kázméri 54. sz. tjkvben foglalt Bogdányi Mihály végrehajtást szenvedett, továbbá B. I. a. Bogdányi János és B. 3. sorszám alatti Bogdányi János és tulajdonos társak nevén álló és az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó l. 115. 116 hr. sz. belhely, kert és 65 összerási számú házra az árverést 357 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi december hó 15. napján d. e. 10 órakor N.-Kázmér községében a községi bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladotni fognak.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10¹/₂-át vagyis 35 frt 70 kr készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A. Ujhelyben, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi szeptember hó 30-án.

Wieland, kir. törvényszéki bíró.

Vendéglősök figyelmébe.

Az évről-évre nagyobb látogatottságnak örvendő málczai fürdőben a vendég-lősség megüresedett. Az igényeknek megfelelő új vendéglős ugyanott az 1899 ik évadra alkalmazást nyerhet. Jelenkezni már most lehet **Málczán** (u. posta helyben) **Dutkay István** körjegyzőnél, mint a „fürdői részvénytársaság” megbízottjánál.

Tk. 4933/98. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Kukoly András és Kukoly József végrehajtást szenvedő elleni 176 frt 73 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a. ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő Felső-Regmecz községében fekvő a felső regmeczi 25. számú tjkvben foglalt Kukoly András és Kukoly József végrehajtást szenvedők, továbbá Dankó Jánosné sz. Jurkó Julianna, özv. Bodnár Jánosné szül. Kukoly Anna, kiskoru Jurkó András, kiskoru Jakab János tulajdonos társak nevén álló és az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó + 24. hr. sz. belhely, kert és 67. összerási számú házra az árverést 439 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi december hó 9. (kilenczedik) napján délelőtti 10 órakor a Felső-Regmeczen a községi bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is el fog adatni.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10¹/₂-át vagyis 42 frt 70 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügymin. rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1898. szeptember hó 1-én.

Wieland, kir. tvszéki bíró.

Építőlakás.

S.-A.-Ujhelyben az **Andrássy-utcza**n ujonan épült házban 4 szobából, téli és nyári konyhából, esetleg 5 szobából és egy konyhából, valamint faskamarából és pinczéből, nagy üveges verandából álló lakás kert használattal vagy anélkül, a jövő 1899. év ápril hó 24-étől bérbeadó. Bővebb értesítéssel szolgál a tulajdonos **Kapás L. Aurél.**

Kérje a **The Continental Bodega Company.** oilághírű spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb és csemege kereskedésben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Budapest
Saját fiók: **IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág-utca sarkán** csakis: a **Gentry-Casinoval szemben.**

Torontáli szőnyeggyár részvény-társaság

Honi ipar.

Honi ipar.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmírna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudir- és uri szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyllin), terítők, függönyöket, divánátvetők stb. részére.

FŐRAKTÁR: Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben u. m. olcsóbb fajtájú szőnyegeket, függönyöket, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

KORNSTEIN IGNÁCZ czég S.-A.-UJHELY.

Ajánlja

karácsonyi és ujévi ajándékok

beszerzésére alkalmas dusan felszerelt bronzáru raktárát.

A temesvári „Első magyar pénzszekrénygyár részv. társaság” legjobbnak elismert **tüzmentes pénzszekrény** gyártmányaiból állandó mintaraktára.

Mindennemű **gazdasági gépek, varrógépek, vasbutor, műszaki szerszámok, oliv-, repcze-, eredeti „Mantacheff” orosz süritett stb. olajak** nagy raktára.

Ajánlok továbbá: használt, de teljesen kijavított **lokomobilokat**, egy **Henczefőzót**, s egy jó karban lévő **kazánt**.

Jutányos árak és előnyös fizetési feltételek.

SCHÖN SÁNDOR

S.-A.-UJHELY (Wekerle-tér.)

Ajánlja a legkényesebb igényeknek is megfelelő, modern izléssel **ujonnan berendezett**

TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁT

mindennemű **ércz- és fakoporsókban**, selyem-, atlasz-, és tülle **szemfedőkben**, valamint dus választéku raktárát **gyászruha kelmékben**, az általánosan ismert előnyös és jutányos árakban.

Női és férfi gyászruhák mérték szerint hat óra alatt elkészítetnek.

Elvállal teljes temetkezések rendezését osztályok szerint előnyös árakon.

Eladó birtok.

S.-A.-Ujhely határában fekvő, **özv. Bernáth Simonné** örökösének tulajdonát képező 2673. tjkvi sz. alatt felvett 6518 négyzet öl kiterjedésű 3 darab belső-ségből és 78 hold szántóföld és rétből álló birtok részletekben is, szabad kézből eladó. — Értekezni lehet szóval és levélben Bernáth Zoltánnal Nagy-Kaposon és Csoma Józseffel Abauj-Deveceserben, u. p. Forró-Encs.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arcszépítő

kenőcs.

- A **Harmat-Crème** a legjobb arcszépítő s kézbőr-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
- A **Harmat-Crème** sem ölmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
- A **Harmat-Crème** nappal is használható, miután nem zsíroz s a poudert jól állja.
- A **Harmat Crème** nem teszi fényessé az arcot s fehériti a bőrt.
- A **Harmat-Crème** kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s miteserek (bőratkák) elmulasztására, napégette s szőlőkifujta arcznál, s kéznél.
- A **Harmat-Crème** teljesen zsirtalan, habszerű, jó illatu arcszépítő egy tégelyének ára egy korona.
- A **Harmat Sz ppan**, mely a Crème hatásait fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő **MIHALOVITS I. gyógy-szerész**nél Debreczenben.

Kapható:

Widder Gyula gyógyszerárában, S.-A.-Ujhely

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palaezk ára 75 kr. — Öt palaezck bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régibb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Högér, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János süritett maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, — gőgehurtnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mell csukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénység-nél, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál, kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménynyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórúknál és általános gyengeség-nél mindenkor jó eredménynyel alkalmazom.

Dr. Nicolet orvos, Triebel.

Hoff János maláta-kivonat mell csukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurtonál utolérhetlen hatású. A valódi maláta mellecsukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mell csukorkáink hatása makacs köhögésem ellen **Zedlitz-Neukirch** lovag, Waldenburg.

Csukorkái feleségem köhögésén és aszmatikus bántalmain kitűnően segítettek. **Busch** plebáros, Weischütz.

Raktár S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Ákos, Widder Gyula gyógyszerárában; Malártsik György, Szent-Györgyi Vilmos, Hazai Adolf, Klein Albert csemege és fűszerkereskedésében. — Magyarországi kizárólagos főraktár: **Török József** gyógyszerár Budapest Király-utca 12. szám — **Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.**

Torontáli szőnyeggyár részvény-társaság

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmírna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebéd-, háló-, boudir- és uri szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyllin), terítőket, függönyöket, divánfelvételket stb. részére.

FŐRAKTÁR: Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben u. m. olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítőket, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

KORNSTEIN IGNÁCZ czég S.-A.-UJHELY.

Ajánlja

karácsonyi és ujévi ajándékok

beszerzésére alkalmas dusan felszerelt bronzáru raktárát.

A temesvári „Első magyar pénzszekrénygyár részv. társaság” legjobbnak elismert tűzmentes pénzszekrény gyártmányaiából állandó mintaraktára.

Mindennemű gazdasági gépek, varrógépek, vasbutor, műszaki szerszámok, oliv-, repce-, eredeti „Mantacheff” orosz süritett stb. olajak nagy raktára.

Ajánlok továbbá: használt, de teljesen kijavított lokomobilokat, egy Henczefőzőt, s egy jó karban lévő kazánt.

Jutányos árak és előnyös fizetési feltételek.

SCHÖN SÁNDOR

S.-A.-UJHELY (Wekerle-tér.)

Ajánlja a legkényesebb igényeknek is megfelelő, modern izléssel ujonnan berendezett

TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁT

mindennemű érc- és fakoporsókban, selyem-, atlasz-, és tülle szemfedőkben, valamint dus választéku raktárát gyászruha kelmékben, az általános ismert előnyös és jutányos árakban.

Női és férfi gyászruhák mérték szerint hat óra alatt elkészítetnek.

Elvállal teljes temetkezések rendezését osztályok szerint előnyös árakon.

Eladó birtok.

S.-A.-Ujhely határában fekvő, özv. Bernáth Simonné örökösének tulajdonát képező 2673. tjkvi sz. alatt felvett 6518 négyzet öl kiterjedésű 3 darab belső-ségből és 78 hold szántóföld és rétből álló birtok részletekben is, szabad kézből eladó. — Értekezni lehet szóval és levélben Bernáth Zoltánnál Nagy-Kaposon és Csoma Józseffel Abauj-Devecserben, u. p. Forró-Encs.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arcszépítő

kenőcs.

- A Harmat-Crème a legjobb arcszépítő s kézbőrpóoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
- A Harmat-Crème sem ölmöt, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
- A Harmat-Crème nappal is használható, miután nem zsíroz s a poudert jól állja.
- A Harmat-Crème nem teszi fényessé az arcot s fehériti a bőrt.
- A Harmat-Crème kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mites-erek (bőratkák) elmulasztására, napégette s szélkifujta arcznál, s kéznél.
- A Harmat-Crème teljesen zsirtalan, habszerű, jóillatú arcszépítő egy téglénynek ára egy korona.
- A Harmat Sz ppan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-szerésznél Debreczenben.

Kapható:

Widder Gyula gyógyszer-tárában, S.-A.-Ujhely

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségét.

Bögér, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János süritett maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, — gégehurtnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mell czukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénység-nél, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál, kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménytel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkóránál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicoletti orvos, Triebel.

Hoff János maláta-kivonat mell czukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyalkásodásnál, főleg tüdőhurtnál utolérhetlen hatású. A valódi maláta melleczukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

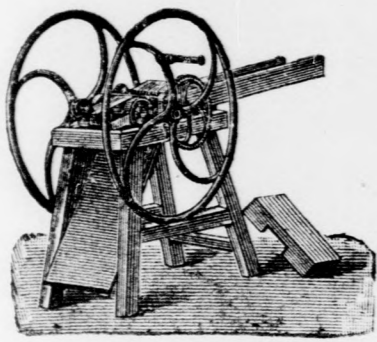
Csodálatos volt maláta kivonat mell czukorkáink hatása makacs köhögésem ellen Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg.

Czukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítenek. Busch plebános, Weischütz.

Raktár S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Ákos, Widder Gyula gyógyszer-tárában; Malátsik György, Szent-Györgyi Vilmos, Hazai Adolf, Klein Albert csemege és fűszerkereskedésében. — Magyarországi kizárólagos főraktár: Török József gyógyszer-tára Budapest Király-utca 12. szám — Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán vám-utca 12. szám.
Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecskaavágókat kézi vagy járgányhajtásra..

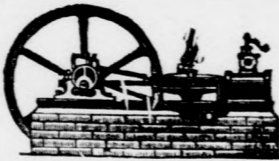
Répavágókat és tengeri morzsolókat.

Olajsajtókat és olajmag pörkölőket.

Örlő és daráló malmokat. **Progress-tisztító** gépeket. **lisztosztályozó** hengereket.

Olajmag zuzókat.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m.p. HENZE-főzők, kavaró-készülékek, maláta- és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletet tartjuk állandóan raktáron.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknék gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

534. sz.
898.

Felső-bodrogi vízszabályozó társulat.

Meghívó

A Felső-bodrogi vízszabályozó társulat által Töke-Terebesen 1898. évi december hó 10-én d. e. II óraker a nagyvendéglő termében tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

Tárgyai:

1. A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter ur 87,854. számú a maximális megterhelhetetés tárgyában intézett leiratának bemutatása és ugyanaz által az 1884. évi XIV. t-cz. 23. §-a értelmében a társulatnak visszatartott 27701 frt 76 kr. összeg hováfordítása iránt az igazgató-választmány javaslatának tárgyalása.
2. Az igazgató-választmány fenti javaslata alapján az 1899. évi költségeloirányzat netalán szükségelt módosítása.

Töke-Terebes, 1898. évi november 20.

Gróf Andrássy Aladár,
társulati elnök.

Szép és olcsó virág!

Nagyszabású kertemben s számos üvegházaimban folyton annyi friss és válogatott fajú virággal rendelkezem, hogy képes vagyok bármely megrendelésnek pontosan megfelelni.

Menyasszonyi csokrok finom papír vagy selyem tartóban 1 frttől 8 frtig és feljebb. — A menyasszonyi csokrok a legszebb illatos narancs, rózsza, kamélia, gyöngyvirág, szegfű stb. fehér virágokból, mirtus füzérekkel lesznek kötve.

Eljegyzési, bál, utazó s alkalmi csokrok papír vagy selyem tartóban 1 frttől 8 frtig.

Mellcsokrok különféle alakban művészileg kötve 50 krtól 3 forintig.

Legyezők bálra, estélyre a ruhához illő színben 2 frttől 5 forintig.

Koszorúk a legdiszesebb kivitelben 3 frttől 15 frtig.

Ajánlom továbbá dusan berendezett kertészetemet minden e szakban létező bel- és külföldi **disznővényekben, virágokban**, ugymint: **camélia, rózsza, gyöngyvirág, szegfű, ibolya, hiazin** stb. gazdag válfajokban.

Megrendeléseket úgy helyben, mint vidékre **gyorsan** és **pontosan** eszközölök.

Kiváló tisztelettel:

Moskovszky János,

S.-A.-Ujhely, Gyártelep-utca. mű- és kereskedelmi kertész.

Furmint

sima és gyökeres veszzőt a legkiválóbb fajokban, oltsára vagy ültetésre külön válogatva ezrenként, csomagoltan 6 ft és 12 ftért szállit vagy 20% előleg mellett előjegyez

Láczay László

Sárospatakon.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvényel, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NÉLKÜL
MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

UJSAĞIROK SORSJÁTEKA

FŐNYEREMÉNY
100.000
KORONA

5 NYEREMÉNY 20.000 KORONA stb/stb

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNATRA 20% LEVONÁSSAL
AVÁLLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLVA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

- S.-A.-Ujhelyi Népbank, mint takarékpénztár.
- S.-A.-Ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet.
- S.-A.-Ujhelyi takarékpénztár.
- Zempléni kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank.

Fűszer- és vegyeskereskedő urak, illatszerezsek, szatócsok, fodrászok, cukrászok, korcsmárosok továbbá mindennemű iparosok és gyárosok rendeljék meg

BACSKAY M. TIVADAR

A Kereskedelmi Vegyész

czimű, most megjelent művét,
melynek utmutatásai alapján üzletök jövedelmét
35-40% al emelhetik.

Tisztviselő, tanító, postamester és körjegyző urak, nyugdíjasok és magánzók e mű előírásai alapján

☞ havonta 150-200 forint ☞
mellékjövdelemre tehetnek szert.

☞ Segélyével minden háztartásnál évente 200-400 forint megtakarítás érhető el. ☞

A terjedelmes művet 1 frt 70 krnak postautalványonni beküüidése ellenében portomentesen ajánlva küldi meg.

A Kereskedelmi Vegyész

könyvkiadó-vállalata
UTPEST, István-utca 2. szám.
(Utánvétel mellett is rendelhető.)

Hirdetmény.

Van szerencsém tisztelettel a gyászoló közönség szives tudomására hozni, hogy 30 év óta fennálló debreczeni első hazai érczkoporsó gyáramnak **S.-A.-Ujhelyben** is a „Vörös-ökör-höz” címzett vendéglő épületében (Bonis Curia) a mai kornak megfelelőleg egy diszes temerkezési vállalatot állítottam fel, a mely üzlet

„KEGYELET” temetkezési vállalat

czim alatt van bejegyezve.

A „Kegyelet” temetkezési vállalat S.-A.-Ujhelyben elvállal mindentéle temetéseket vidéken is, és pedig a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. A „Kegyelet” temetkezési vállalat S.-A.-Ujhelyben raktáron tart dús választékban ércz- és fakoporsókat, továbbá finom nickl koporsókat, sarkophagokat, mindenféle szemfedeleket, ércz- és műkoszorúkat, szalagokat, viasz- és szurok fáklyákat, fakoporsókat 1 frttól kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 7 frttól kezdve feljebb, nagynak egy öl nagyságban 35 frttól kezdve egész 700 frtig.

Továbbá a „Kegyelet” temetkezési intézet elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, rendelkezik üveges oszlopos gyászkoesikkal, koszoru-koesikkal és saját testőrökkel, szóval minden a temetésekhez szükségeseltető árukkal.

Tekintve azt, hogy az összes ércz- és fakoporsók saját gyártmányaim, azokat gyári árban bocsáthatom a tisztelt gyászoló közönség rendelkezésére.

A legcsekélyebb rendelményről is pontos és olcsó kiszolgálás biztosítottatik.

Kivaló tisztelettel:

Gebauer Károly,

első hazai érczkoporsó-gyár „Kegyelet” temetkezési vállalat tulajdonosa S.-A.-Ujhelyben.

Dus választék ércz és műkoszorúban, koszoruzsallagokban. Pontos és olcsó kiszolgálás bármily csekély rendelésnél is.

A „Kegyelet” temetkezési vállalat üzlethelyisége 1899. május 1-től a polgári takarékc- és hitel-egylet épületében lesz.

Legnagyobb és legolcsóbb raktár egyszerű fakoporsókban és minden fajta érczkoporsókban egész Zemplémegegyében.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és **S.-A.-Ujhelyben** lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Hirdetés.

Szabolcs-vármegyében egy körülbelül 2000 magyar holdas kitünő talaju birtok, mely 2 vasuti állomástól 3 órányira fekszik, 1899. január 1-től 12 évre bérbe adó. A birtokon elegendő és jó állapotban lévő épületek vannak és 50 katastr. hold dohánytermelési engedéllyel bir.

Czím megtudható a kiadóhivatalban.

Homoki szőlő telepítőknek igen fontos!

A cég 17 év óta áll fenn

ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morva-ország, Galiczia, Bukovina, Stájerország Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 drb: vadoncz-állománya 8 millió. A cég évenként 4500—5000 rendelőnek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homok talajon létezik, mert mint tudva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönbön a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodásu vagy túlságosan kövérített talajban állítatik elő. A gyümölcs-fajok boldogult Bereczki Máté mezőkövácsházi hírneves telepiről valók. Ugy magas dereku, valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, ősi barack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió- és eperből. Az 1—2—3—4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4—5 éves igen erős koronás sorfik dbja 45—50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaürítés folytán 1—2—3—4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2—5—7—10—15 krtól, melyek gazdag gyökéretükkel fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt cégénél. A gazdag gyökéretű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. — Nagyobb vételnél 5—10—15% engedmény. — Levél-czim:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, **CZEGLÉDEN.**

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Kleinmann és Klein

— tölgy-, épület- és szerszámfa raktára —
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók

Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:
Kapu oszlopok 1 frttól 2 frt 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánljuk kerékvártónknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllöket; nyirfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármass hegyen,)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR

TOKAJ.

Főraktár: **Nagy Ferencz,** fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése **S. A.-Ujhely Rákóczi-utca.**

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorssajtóján.

533

B

127

PÓTLÁS

B

1

2

7

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentetlen levelek
csak ismert kezektől fo-
gadhatnak el.

Keziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyiltérben minden
garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET“-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNP.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy
diszkrétül vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért természet szerint min-
den negyedik centim. után
3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknek ke-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzkülde-
mények a kiadóhivatalhoz
intezendők.

A királyról.

Öfelsége I. Ferenc József 50 éves
uralkodói jubileuma alkalmából.

Isten! add meg szent kegyelmed
A magyar királynak,
Hogy remélve, bizva benned:
Éljen a hazának;
Hogy a hármás bére ormára
Süssön örök dics' sugára
S a mit megkezd, azt a nemzet
Bizalma kísérje.

Minden tettén áldás lengjen,
Ajkán szívünk éljen,
S ő békében, küzdelemben
Bizzék nemzetében;
Hogy az ország és királya
Üdvét egymásban találja
És a vészben szent egységben
Támogassák egymást.

Szent Istvánnak kegyessége
Legyen legfőbb kincse,
Könyves Kálmán bölcsesége
Fényét reá hintse,
Nagy Lajosunk száz győzelme
Dicsőségét hadd emelje
S ajka-karja, hadd, akarja
Mátyás igazságát!

Érte ég a honfi érzet!
Kit szeretnénk jobban?
Nagy hűségünk nem euyészhet,
Mig csak szívünk dobban.

TÁRCA.

Ferenc-József, mint elbeszélő.*)

Zsófia főhercegnő, felséges királyunk
anyját, balul itélték meg apáink, tartván őt a
magyarok ellenségének. Lehet talán, hogy a
későbbi események azzá tették, de tény, hogy
már 1844-ben ő sürgette, hogy a kis Ferenc
főherceg (trónra léptéig királyunk csak a Fe-
renc nevet használta) tanulja meg a magyar
nyelvet. Az anyai lélek próféta. Talán megsej-
tette, hogy a fia trónra jutván, inkább lesz egy-
kor magyar király, mint osztrák császár. Tani-
tójául csakhamar tisztelendő Kiss János udvari
káplán szemeltetett ki.

A szittyia idioma nehéz kenyér, lassan
ment a munka, de a fiatal, nyulánk főherceg
rendkívül szorgalmas volt s példabeszédes jel-
lemvonása, a nagy kötelességérzet, már mutat-
kozni kezdett. Két év alatt behatolt a pogány
misteriumokba és 1846-ban már önálló ma-
gyar dolgozatokban irt az elbeszélői zsánerben,
melynek impurumját ereklje gyanánt őrizgette
fiókjában Kiss János. S ez a fiók csak ritka
kedves vendége előtt nyílt meg, a kinek eldi-
ceskedte.

*) Előszó Mikszáth Kálmántól, a Singer és Wolfner
kiadásában most megjelent 1899. évi „Almanach“-ból,
mely a naptári részen kívül 15 legjobb elbeszélő-íróktól
hoz novellákat. Az „Almanach“ ára 1 ft. Már kapható
Lővy A. s.-a.-ujhelyi könyvkereskedésben. Szerk.

A magyarok nagy királyát
Hű népei áldva áldják —
Népe áldja, mert királya
Bölcsen üli trónját.

A szeretet szétáradott
Trónjáról, mint tenger
S négy folyónk közt nem találsz közt,
Hol nem áldná ember.
A hódolat regét szöve
Dicsfényt hint a fölkezt főre
S népe ajka váltig hajtja:
„Nagy királyunk éljen!“

Mint a tömjén égbe törvén,
Szálljon ima érte:
Hogy nagy fényben, dicsőségben,
Hosszu legyen élte;
Hogy ellenét letiporja,
Hogy lehulljon dac a porba
S koronáján, mint szívárvány:
Tündököljön fonség.

Árpád földje meg ne törje
Az esküt, hűséget:
Védje karral, diadallal
A hont és Felséget.
Mind egy sorban, összeforrtan
Álljunk, mint szirt a habokban
És a vészben harcra készen
Támadjuk az ellent.

Az ős évek köztünk élnek,
Emlékek beszélnek . . .
A történet tömjént éget
A nagy magyar névnek.
Az Istenért, az oltárért,
A királyért, koronáért,
Égve ége nagy hűsége
Olthatatlan lánggal.

— Itt vannak az én kincseim.

Magok a letisztázott füzetek pedig Bécs-
ben, a családi levelestárban vannak örök em-
lékül elhelyezve, a II. József és I. Ferenc irkái
és tanszerei mellett.

Ferenc József, vagy Ferenc főherceg a
hogy dolgozatait aláírta, két krónikaszerű tár-
gyat dolgozott fel: „Mátyás király vagy a
cinkotai itce“ és „Miksa császár Mainzban.“

Olvastam mindkettőt, valóságosan fölhab-
zsolva szememmel a királynak már akkor ka-
ligrifikus gyöngybetűit. Igyekeztem betekinteni
gondolataiba, érzéseibe s előttem állott az egész
kép a multból, az irás fölé hajlott szöske fej,
a szelíd kék szemekben merengéssel, világverő
Mátyás régi dicsőségén régi kalandjain.

A főtisztelendő ur veres tintával javított
itt-ott a szövegben, — néhol ő is rosszul. Fel-
vidéki ember lévén, körülbelül úgy néz ki a
dolog, mintha például Matuska Péter tanitana
egy főherceget magyar nyelvre. De a nagy
igyekezet és siker félreismérhetetlen, mert e
fenséges növendék immár folyékonyan beszél
el a híres cinkotai kántor furlangos ötleteit.
Igaz, hogy hibákat is ejt. Hogy ne! Ezek e
szerencsétlen magyar igék! A kitanulhatatlan
hajtogatásuk! Az állhatatlan „meg“, mely mint
a kis kutya, hol előtte, hol utána szalad az
igének. Hát még a határozatlan és határozott
mód! Hát az a sok dupla t meg l. És azt örökké
eltalálni, hova tegyen az ember belőlük kettőt
és hol elég egy is!

De az eredmény mégis meglepő. Két év
mulva Ferenc főherceg nemcsak beszélni, ha-

A trónt védve tört meg élte
Sok nemes magyarnak;
Vérét, éltét nem kímélte,
Ment a viadalnak . . .
Mint oroslán, mint az orkán,
Haragjában háborodván,
Vas kezében rémes fényben
Ragyogott a pallos.

Isten! add meg szent kegyelmed
A magyar királynak,
Hogy remélve, bizva benned
Éljen a hazának!
Igy a hármás bére ormára
Süt majd örök dics' sugára
S a mit kezdett, azt a nemzet
Vitéz karral, diadallal
Befejezi szépen.

Máthé Miklós,
lasztoméri g. kat. plebános.

Vármegyei ügyek.

Erzsébet királyné emlékfái. Erzsébet-
napja volt e hó 19-én, gyász és fájdalmas meg-
emlékezés napja a magyar nemzetnek. Dicsőült
királynénk nemes emléke felújult minden szív-
ben s újra érezzük a csapást, a mely az O el-
mulásával nemzetünket érte. — Gyöngéd, szép
gondolata Darányi földművelésügyi miniszternek,
hogy a magyar társadalomhoz éppen e napon
fordult azzal a kéréssel, hogy dicsőült Király-
nénk emlékezetére emlékfákat ültessen. Hegyen
és völgyön, a városok népáradata, a csendes
falvak egyszerű lakói közt szomorúfűz, tere-
bélyes hárs, viharral dacoló tölgy és örökzöld
fenyő hirdessék az O emlékezetét! . . . Hiszünk
is, hogy a magyar társadalom megérti és méltó-
tányolja e kegyeletes gondolatot és beteljesül a
miniszter reménye, hogy: „emlékfák milliója
lesz őrizője és hirdetője a nemzet hálás kegye-
letének Magyarországon.“*)

*) A miniszter felszólítását, melyet nov. 19-én kül-
dött szét az országba, lapunk „Hivatalos Rész“-e hozni
fogja. Szerk.

nem már elbeszélni tud s néhol egy-egy népies
szót is elejt.

Érdekes ez 1846-ban. Még Petőfinék is
szemére vetik ebben az időben a pórias sza-
vakat s Ferenc-József már használja. Azzal
kezdí kis beszélykáját: „A czinkotai pap egy
nap átbállagott Czinkotáról Budára, hogy Má-
tyás királytól valamely kedvezményeket szo-
ritson ki a helységnek, mely másfél órát fek-
szik Budától.“ Ime egy mondatban két népies
szó, a miktől még fázna az akkori írástudók
a Petrisevich- Horvát Lázárok és Vachottok.
De tisztelendő Kiss János nyilván nem félt s
ugy adta elő a nyelvet, a hogy ő összeszedte a
könyvekből, meg a néptől vegyesen. Nem volt
ő egészen járatos a nyelvben, azért tanította
jobban. Vagy az is meg lehet, hogy a népies
szavakat Palatinus Pistától szedte fel a tanulé-
kony főherceg.

Az előadás a két dolgozatban elég ügyes,
a forma tömör és kerekded, van érzéke a fő-
hercegnek az iránt, mi a lényeges s abból nem
is marad el semmi, viszont nincs semmi fölös-
leges sem. A két történet ugy van elmondva,
hogy semmi se hibázik és semmi se rontja
vagy zavarja az értelmet, hanem az élénkség-
nek, a fordulatosságának nincs nyoma az egyé-
niség nem látszik még mikroszkopon se. Köny-
nyű lett volna megjósolni, hogy az előkelő nö-
vendékből soha se lesz nagy elbeszélő. A mint-
hogy nem is lett. De lett belőle nagy király.
És az is csak valamelyes eredmény.

Örülnek, ha e kis közlemény valamilyen
módon feljutna a királyig. Edes mosoly ra-

A Zemplén mai száma tiz oldal.

A nagymélt. **Sennyey Béla** báró ur bélyi uradalmában, a **darvasi pusztán 11 drb. számfeletti** tenyésztésre alkalmas magyar tehén eladó. Venni szándékozóknak **Hidegkővy agárdi kasznár** ur a marhát megmutattatja és az árakat megmondja.

Tisztelettel
Kiss Károly,
tisztartó.

Bérbeadó birtok.

A báró **Vécsy Sándor** ur tulajdonát képező **Zemplénmegyében a Bodrogközben, Bodrog-Szerdahely, Kis-Kövesd és Luka községek határában fekvő** mintegy 5400 magyar (1200 □ öles) holdnyi ingatlanok, lakóház és gazdasági épületekkel felszerelve 1900. évi április 24-től kezdődőleg hosszabb időre hasznóbérbe kiadók.

Az ingatlanok egymáshoz közelfekvő két birtoktestben tetemes részt buzatermő szántóföldből állanak. — A b.-szerdahelyi birtoktest kiterjedése mintegy 3000, a lukai 2400 hold esetleg elkülönítetten is kiadandók.

Mindkét birtoktestnek vasuti állomása, mely jövő évben rakodó állomássá lesz kitépitve **B.-Szerdahely**.

Feltételek iránt értekezhetni **Ambrózy Nándor** ügyvéddel **Sátoralja-Ujhelyben**. — Ügynökök, közvetítők kizárva.

S.-A.-Ujhelyben a Bercsényi utcában 2 lakóház, a szükséges melléképületekkel s udvarral együtt szabad kézből eladó.

Bővebben értekezhetni a kiadóhivatalban.

Puha padlóra kitünő
padlómacz.

LINOLEUM

padlózománcz.
(Törv. védve.) 3 árnyalatban.

Eisenstädter Testvérek
lakk és festék-gyárából
BÉCS.

Bejegyzett védjegy: **VAS LOVAG.**
Nincs többé ragadós szobapadló!
Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetetlen tartóssága.

Több ízben megtörtént, hogy az **Eisenstädter-féle Linoleum** helyett értéktelen utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csak **Eisenstädter féle Linoleumot** kérjen a „**Vas Lovag**” védjeggyel.

Egyedüli főraktár **S.-A.-Ujhelyben:**
BEHYNA TESTVÉREKNÉL.

Szőlővessző eladás.

Első osztályu gyökeres furmint és hárslevelű szőlővessző ezre **Kassa pályaudvarra** szállítva, ára: **tíz forint** csomagolás önköltségben. Vételár fele előre beküldendő. Megrendelések intézendők **Horalek Ferencz** Kassa város főpénztárosához.

Tölgy műfa eladás.

Perény határában vasuti állomáshoz két kilométernyire fekvő „**Csonkás**” tölgyerdőben

15—25 cm. vastag 1003
26—40 cm. vastag 2002
41—88 cm. vastag 766

Összesen 3772 darab hosszú törzsű tölgyfa **1898 december 1-én d. e. 10 órakor** **Perényben** az erdőgondnoki laknál írásbeli zárt ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladatik. Versenyzők kötelesek **760 frt** bántépénzt előre letenni. Árverési és szerződési feltételekről felvilágosítást ad **Perényben (Abauj-megye)**

Uradalmi erdőgondnokság.

S.-A.-Ujhely város előjáróságától.
260/98. jk. sz.

Hirdetmény.

S.-A.-Ujhely város tulajdonát képező országos vásárok helypénzszedési joga, a jövő **1899. évi január 1-től** kezdődő három évre bérbeadandó lévén, e végből a nyilvános árverés megtartásának határidejéül **folyó 1898. évi december 5-ik napjának délutáni 3 órája** a városháza kis tanástermébe ezennel kitévetik.

Az évi bér kiküldési ára **1900 frt.** Óvadék az árverésen elért bérösszeg fele.

A részletes feltételek az előjáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1898. évi nov. 19-én.

Pataky Miklós, Ujfalussy Endre,
városi jegyző. a város főbírája.

308/98 végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró-ság 1898. évi V. II. 514. és 515. számú végzése következtében **Dr. Rosenthal Sándor** ügyvéd által képviselt **Péchy Erzsébet** javára **Dr. Löcherer Lőrincz** helybeli lakos ellen **175 és 150 frt s jár.** erejéig **1898. évi augusztus hó 9-én** tolgatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és **848 frta** becsült következő ingóságok, u. m. fegyver, lókantár és házi butorok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1898. évi V. II. 514/2. sz. végzése folytán **325 frt** tokekövetelés ennek esedékessé vált 5% kamatai és eddig összesen **38 frt** 45 kban bíróság már megállapított költségei erejéig helyben alperes lakásán leendő eszközésére **1898. évi november hó 30. napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitévetik és ahhoz a venni szándékozóknak oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbre ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt **S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi nov. hó 7. napján.**

Tomasovszky Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Tk. 5264/898. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak **Bogdányi Mihály** végrehajtást szenvedő elleni **39 frt 40/100** kr. tokekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró-ság) területén lévő **Nagy-Kázmér községében** fekvő a nagy-kázméri 54. sz. tjkvben foglalt **Bogdányi Mihály** végrehajtást szenvedett, továbbá **B. I. a. Bogdányi János** és **B. 3. sorszám** alatti **Bogdányi János** és tulajdonos társak nevén álló és az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó **1. 115. 116. hr. sz. belhely, kert és 65** összerási számú házra az árverést **357 frtban** ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898. évi december hó 15. napján d. e. 10 órakor** **N.-Kázmér községében** a községi bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis **35 frt 70 krt** készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-en 3333. sz. alatt kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt **S.-A. Ujhelyben, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságánál 1898. évi szeptember hó 30-án.**

Wieland, kir. törvényszéki bíró.

Vendéglősök figyelmébe.

Az évről-évre nagyobb látogatottságnak örvendő málezai fürdőben a vendég-lösség megüresedett. Az igényeknek megfelelő új vendéglős ugyanott az **1899 ik évadra** alkalmazást nyerhet. Jelenkezni már most lehet **Málczán** (u. posta helyben) **Dutkay István** körjegyzőnél, mint a „fürdői részvénytársaság” megbízottjánál.

Tk. 4933,98. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak **Kukoly András** és **Kukoly József** végrehajtást szenvedő elleni **176 frt 73 kr.** tokekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró-ság) területén lévő **Felső-Regmecz községében** fekvő a felső regmeczi 25. számú tjkvben foglalt **Kukoly András** és **Kukoly József** végrehajtást szenvedők, továbbá **Dankó János** sz. **Jurkó Julia**na, özv. **Bodnár Jánosné** szül. **Kukoly Anna,** **kiskoru Jurkó András,** **kiskoru Jakab János** tulajdonos társak nevén álló és az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó **+ 24. hr. sz. belhely, kert és 67.** összerási számú házra az árverést **439 frtban** ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898. évi december hó 9. (kifenczedik) napján délelőtti 10 órakor** a **Felső-Regmeczen** a községi bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis **43 frt 90 krt** készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt **S.-A.-Ujhelyben, a kir. tvsz k mint telekkönyvi hatóságánál 1898. szeptember hó 15. napján.**

Wieland, kir. tvszéki bíró.

Kiadó lakás.

S.-A.-Ujhelyben az **Andrássy-utcán** ujonan épült házban **4 szobából,** téli és nyári konyhából, esetleg **5 szobából** és egy konyhából, valamint fűskamarából és pinczéből, nagy üveges verandából álló lakás kert használattal vagy anélkül, a jövő **1899. év ápril hó 24-étől** bérbeadó. Bővebb értesítéssel szolgál a tulajdonos

Kapás L. Aurél.

Kérje

The Continental
a Bodega Company.

világhírű spanyol és portugál
borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb
borok és csemege kereskedé-

sekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Budapest

Saját fiók: **IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág-utca sarkán**
csakis: **a Gentry-Casinoval szemben.**

PÓTLÁS

VÉGE

1